

КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО

Серпневі конференції – 2013

**Методичні рекомендації
щодо змісту і форм проведення**

*Друкується за рішенням науково-методичної ради
Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної
освіти імені Василя Сухомлинського*

Кіровоград
2013

УДК 371
ББК 74.00
С 33

Серпневі конференції – 2013. Методичні рекомендації /Укладачі О.В. Половенко, Л.М. Кірішко. – Кіровоград: Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2013. – 60 с.

Методичні рекомендації містять поради науково-методичних лабораторій, центрів, відділів КОІППО імені Василя Сухомлинського щодо визначення змісту, орієнтовних форм проведення пленарних і секційних засідань серпневих конференцій педагогічних працівників у 2013 році.

Рекомендації адресовані працівникам місцевих органів управління освітою, методичних кабінетів (центрів).

Відповідальна за випуск – Корецька Л.В.

© КОІППО, 2013

Серпнев
2013-4

ференції
року

У «Концепції гуманітарного розвитку України на період до 2020 року» визначені перспективи розвитку держави в освітньому та науковому просторі Європи. У міжнародних стратегічних документах, зокрема «Навчання для всіх: інвестиції в знання і навички людей задля сприяння розвитку», «Стратегія ЄЕК ООН для освіти в інтересах збалансованого розвитку», підкреслюється, що **неперервна освіта поряд з необхідністю адаптації до змін у професійній діяльності повинна перетворитися у процес неперервного розвитку особистості, її знань і компетентностей, а також спроможності виносити судження і діяти в нових умовах.**

Високий динамізм розвитку науки та освіти, стрімке оновлення системи знань на перший план висувають нові завдання щодо перегляду змісту, форм і методів навчання, орієнтації освіти на особистість учня, запровадження інноваційних технологій навчання, які забезпечуватимуть високу якість підготовки учнів.

Провідною ідеєю навчально-виховного процесу в навчальних закладах у 2013-2014 н.р. має стати виховання випускника, який успішно й ефективно буде діяти в сучасному середовищі, вносити вклад у піднесення конкурентноздатності країни в європейському і світовому просторі.

Традиційно старт кожному новому навчальному року дають обласна, районні, міські серпневі конференції.

Серпневі конференції 2013 року мають визначити стратегічні пріоритети розвитку освіти області, шляхи їх реалізації, скерувати педагогічну спільноту до реалізації ціннісних пріоритетів особистості, суспільства, держави, регіону на засадах європейських вимірів якості освіти.

Провідна ідея конференції: *сталий розвиток неперервної якісної освіти.*

Концептуальні пріоритети серпневої конференції:

1. Підвищення якості освіти:

- прогнозування і стратегія розвитку регіональної освітньої мережі, освітніх систем і комплексів;
- підвищення якості освіти шляхом оновлення змісту, форм і методів навчання та виховання в умовах запровадження та реалізації нових Державних стандартів освіти; зміцнення матеріально-технічної бази; підвищення рівня професійної компетентності педагогів;
- удосконалення системи державно-громадського управління;
- забезпечення пріоритетного розвитку та функціонування української мови як державної;
- запровадження інклюзивної моделі навчання дітей з особливими освітніми потребами;

- розвиток методичних служб, використання сучасних інформаційних та комунікативних технологій у системі науково-методичної роботи з педагогічними працівниками, надання індивідуальної допомоги в професійному самовдосконаленні педагогів.

2. Здоров'язбережувальні функції освіти:

- запровадження здоров'язбережувального та здоров'яформуючого навчально-виховного процесу в закладах освіти;
- забезпечення психологічного супроводу учнів у процесі навчання та виховання;
- створення здоров'язберігаючого освітнього середовища;
- оптимізація та осучаснення діяльності навчальних закладів щодо формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя усіх учасників освітнього процесу.

3. Інноваційні технології:

- упровадження нових організаційних форм навчального процесу на основі інноваційних технологій;
- організація дистанційного навчання;
- упровадження сучасної навчальної техніки, комп'ютерних засобів і технологій у навчальний процес освітніх установ;
- вивчення і впровадження педагогічних ідей В.О. Сухомлинського;
- організація дослідно-експериментальної роботи з питань удосконалення якості змісту освіти.

4. Розвиток професійної компетентності педагогів:

- удосконалення змісту і форм підвищення кваліфікації педагогів з урахуванням їх інтересів і сучасних вимог педагогічної теорії і практики;
- розвиток регіонального науково-методичного освітнього середовища;
- поширення педагогічного досвіду щодо стимулювання творчого, інтелектуального, духовного розвитку та задоволення потреби в професійній самореалізації працівників освітньої галузі.

5. Інтеграція і партнерство:

- подальша інтеграція освітніх установ усіх рівнів;
- інтеграція освіти області в міжнародний освітній простір.

Наголошуємо, що при плануванні регіональних серпневих конференцій слід врахувати, що 20 серпня на базі комунального позашкільного навчального закладу «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості» відбудеться обласний ярмарок педагогічних ідей «Освітнянські обрії Кіровоградщини-2013» за участю завідувачів (директорів), методистів МК (НМЦ) відділів, управлінь освіти, молоді та спорту райдержадміністрацій, міських рад, керівників методичних об'єднань, педагогів.

Найголовнішим з факторів забезпечення високої якості серпневих конференцій є серйозна підготовча робота.

Як правило, серпневі конференції розпочинаються із створення оргкомітету, творчих груп, написання наказу «Про підготовку і проведення серпневих нарад педагогічних працівників». Для прикладу подаємо орієнтовний зразок зазначеного вище наказу (додаток 1).

Нагадуємо, що важливим на першому етапі підготовки є:

- збір, узагальнення та систематизація необхідної для визначення змісту конференції інформації;
- вивчення та аналіз реального стану розвитку освіти в регіоні, творче використання аналітичними групами різних видів аналізу (системного, аспектного, причинно-наслідкового, прогностичного, програмно-цільового);
- визначення форм проведення пленарної частини і секційних засідань;
- моделювання програми конференції на основі вимог сьогодення, отриманих рекомендацій, урахування наявного в районі, місті, області досвіду, традицій.

При розробці детальних планів підготовки слід звернути увагу на організаційно-методичне, інформаційно-аналітичне забезпечення серпневих конференцій.

У період підготовки до конференції відділи, управління освіти, молоді та спорту, районні, міські методичні кабінети, центри проводять рейди-огляди готовності навчальних закладів до нового навчального року, настановчі наради для керівників секційних засідань, підсумкові засідання колегій відділів, управлінь освіти, молоді та спорту.

У підготовчий період радимо провести з методичним активом проблемний стіл «Серпнева конференція – 2013. Якою їй бути?», настановчі методичні тижні на базі опорних навчальних закладів з питань методичної роботи.

Визначаючи структуру і форми проведення пленарного засідання, слід подбати про їх адекватність обраному змісту роботи, поставленим меті та завданням.

Серпневі конференції рекомендуємо провести у формі педагогічних конгресів «Гуманістичне спрямування сучасної освіти: проблеми та перспективи», форумів «Освіта для стійкого розвитку», загальних зборів «Освіта – ключовий елемент забезпечення сталого розвитку», засідання великої методичної ради «Якісна освіта – запорука самореалізації творчої особистості».

Корисним, на нашу думку, буде творче використання сценарію серпневої конференції «Учительське свято», поданого в додатку 2.

Пленарні засідання: зміст і форми проведення

Важливою складовою серпневих конференцій освітян є пленарні засідання.

Рекомендації щодо визначення їх змісту щороку надають Міністерство освіти і науки України, департамент освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації, КОІППО імені Василя Сухомлинського.

На нашу думку, особливої уваги потребують питання виконання надзвичайно важливих для освіти державних цільових програм щодо:

- роботи з обдарованою молоддю;

- розвитку дошкільної освіти на період до 2017 року;
- розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року;
- підвищення якості шкільної природничо-математичної освіти на період до 2015 року;
- розвитку професійно-технічної освіти на 2011-2015 роки;
- інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів «школи-новатори» на період до 2015 року (затвердженої наказом Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України від 24 січня 2012 року №58 «Про впровадження програми «школи-новатори»);
- впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій «Сто відсотків».

Слід звернути увагу на питання щодо реалізації завдань, визначених:

- Національним планом дій щодо реалізації Конвенції ООН про права інвалідів та розвитку системи реабілітації інвалідів на 2012-2020 роки;
- Концепцією проекту Загальнодержавної цільової соціальної програми «Формування здорового способу життя молоді України на 2013-2017 роки»;
- Постановою Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2011 року № 1283 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти»;
- Положенням про дистанційне навчання, затверджене наказом Міністерства освіти і науки від 25.04.13 року № 466;
- Розпорядженням голови Кіровоградської обласної державної адміністрації від 08 січня 2013 року № 5-р. «Про підготовку до відзначення 95-річчя від дня народження В.О. Сухомлинського» .

На пленарних засіданнях слід проаналізувати підсумки 2012-2013 навчального року та визначити пріоритетні завдання освітян на новий навчальний рік.

При цьому слід використати матеріали підсумкових колегій Міністерства освіти і науки України, департаменту освіти і науки, молоді та спорту Кіровоградської облдержадміністрації, які традиційно проводяться в серпні, та аналітичні матеріали, які підготовлені КОППО імені Василя Сухомлинського.

Характерною особливістю пленарних засідань мають бути «вільна трибуна», прес-центри, що дає можливість кожному учаснику висловити свої пропозиції в усній або письмовій формі.

Традиційними в рамках серпневих конференцій в більшості регіонів стали:

- вшанування ветеранів педагогічної праці, учительських династій;
- прийом у педагогічну сім'ю району, міста молодого покоління;
- презентація досвіду переможців конкурсу «Учитель року»;
- підбиття підсумків огляду на кращу підготовку навчальних закладів до нового навчального року.

Важливою складовою серпневих конференцій є свято вшанування Вчителя-майстра: «Я славлю Вчителя ім'я», «Вшануймо, Учителю, тебе!», «Шануємо педагогічні таланти», «Хай пишуть з великої букви це слово – Учитель», «Учителю! Прекрасного ти гідний...» та інші.

Методичним кабінетам слід при підготовці серпневих конференцій особливу увагу приділити презентації педагогічного досвіду.

З цією метою радимо провести:

- педагогічні виставки;
- виставки науково-методичних матеріалів;
- майстер-класи;
- рекламні калейдоскопи творчих знахідок;
- ярмарки педагогічної творчості;
- авторські творчі майстерні;
- методичні естафети;
- методичні діалоги;
- творчі звіти;
- творчі портрети;
- галереї педагогічного досвіду «Джерело творчості» та ін.

Їх проблематика може бути орієнтовно такою:

- «Від творчого вчителя – до творчого учня»;
- «Пріоритетні напрями регіональної освіти у новому навчальному році»;
- «Інноваційне науково-методичне середовище регіону – запорука успішного впровадження інновацій»;
- «Трансформація наукових ідей в педагогічну практику»;
- «Інноваційний поступ освіти регіону».

З метою популяризації створеної адаптивної системи підготовки педагогічних кадрів до реалізації завдань Державного стандарту початкової загальної освіти радимо в рамках пленарної частини презентувати науково-методичний проект «Впевнений старт першокласника».

Важливою складовою змісту серпневих конференцій 2013 року мають стати питання творчої реалізації педагогічних ідей В.О. Сухомлинського в практиці модернізації навчально-виховного процесу в сучасній школі та підготовки до 95-річчя від дня народження видатного педагога-гуманіста.

Слід максимум уваги приділити питанням пропаганди і поширення досвіду творчої трансформації його педагогічних ідей в практику сучасної школи.

Доцільними будуть:

- творчі звіти педагогічних колективів опорних шкіл, творчих груп;
- творчі зустрічі із сучасниками видатного педагога, лауреатами обласної і районних (міських) премій імені В.О. Сухомлинського;
- методичні фестивалі;
- аукціони ідей і творчих знахідок;
- панорами педагогічної майстерності;
- усні журнали;
- майстер-класи;
- виставки-ярмарки, виставки-презентації.

Їх проблематика може бути орієнтовно такою:

- «Ідеї В.О. Сухомлинського в практиці сучасної школи»;
- «Плекаймо творчу особистість»;

- «Виховуємо громадянина-патріота»;
- «В.О. Сухомлинський: діалог з сучасністю».

Нижче подаємо перелік орієнтовних тем проблемних семінарів, круглих столів, диспутів:

- «В.О. Сухомлинський – видатний педагог ХХ століття»;
- «Педагогічні ідеї В.О. Сухомлинського в практиці модернізації сучасної школи»;
- «В.О. Сухомлинський і проблеми виховання особистості»;
- «Актуальні проблеми розумового виховання школярів у педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського»;
- «Проблеми розвитку пізнавальної активності школярів у педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського»;
- «В.О. Сухомлинський про основні вимоги до уроку»;
- «Проблеми трудового виховання в теорії і практиці роботи В.О. Сухомлинського»;
- «В.О. Сухомлинський про співдружність школи і сім'ї у вихованні підростаючого покоління»;
- «В.О. Сухомлинський про особистість учителя»;
- «Проблеми формування і розвитку педагогічного колективу в спадщині В.О. Сухомлинського»;
- «В.О. Сухомлинський і проблеми удосконалення стилю і методів управління школою в умовах демократизації».
-

Секційні засідання: традиції й інновації

Конкретизацію завдань кожної категорії педагогічних працівників на новий навчальний рік покликані забезпечити предметні секції, засідання РМО, ММО, наради-семінари керівників навчальних закладів.

При визначенні змісту їх роботи радимо уважно опрацювати нормативні документи, рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо викладання навчальних предметів у новому навчальному році, аналітичні матеріали, підготовлені КОІППО імені Василя Сухомлинського.

При плануванні секційних засідань важливо врахувати такі питання:

- реалізація регіональних програм розвитку освіти;
- стан науково-методичного забезпечення організації навчально-виховного процесу в умовах реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти та впровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти;
- аналіз стану викладання навчальних предметів, результатів зовнішнього незалежного оцінювання, моніторингу рівня навчальних досягнень учнів;
- опрацювання листа Міністерства освіти і науки України від 20 травня 2013 року № 1/9-349 «Про навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів та структуру 2013/2014 навчального року»;
- піднесення якості й ефективності сучасного уроку;

- про результативність участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з навчальних предметів;
- інформатизація навчально-виховного процесу;
- профілізація старшої школи;
- аналіз роботи районного (міського) методичного об'єднання за минулий навчальний рік і завдання щодо піднесення її результативності в новому навчальному році;
- результативність підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників у 2012-2013 навчальному році.

Особливу увагу звертаємо на ознайомлення педагогів з пропозиціями КОІППО імені Василя Сухомлинського щодо проблематики, тривалості й термінів проходження курсів, проведення обласних семінарів, конференцій, слід сформулювати проект замовлення на підвищення кваліфікації педагогів у 2014 році.

З метою якісної підготовки та проведення секційних засідань **обласний навчально-методичний центр освітнього менеджменту та координації діяльності методичних служб** (завідувач О.В. Половенко, методисти Л.М. Кірішко, А.Г. Вареха, В.П. Ткаченко, В.Г. Трубіна), при підготовці до секційних засідань рекомендують організувати навчання членів методичного активу. Основною метою серпневих зустрічей має бути обговорення концептуальних засад інноваційного розвитку методичних служб в умовах інформаційного освітнього простору. Вважаємо, що необхідно поглибити знання учасників серпневої **конференції з таких актуальних питань**:

- Стратегія реалізації освіти «Навчання протягом усього життя».
- Проектування акмеологічного освітнього простору з урахуванням розвитку освіти, потреб суспільства та держави.
- Модернізація діяльності методичних служб на засадах компетентнісного підходу.
- Іміджева складова діяльності методичного кабінету (центру).
- Інноваційні технології навчання дорослих в умовах компетентнісно орієнтованої освіти.
- Мережева модель організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами: сутність, структура, завдання, перспективи.
- Педагогічні компетенції як засіб розвитку педагогічної майстерності.
- Акмеологія та підвищення якості освіти.
- Можливості он-лайн та оф-лайн формату підвищення фахової компетентності та методичної культури педагога.
- Особливості формування науково-методичного освітнього простору регіону.
- Дистанційне навчання в системі неперервної освіти: стан, проблеми, перспективи.
- Науково-методична робота як засіб формування професійної позиції вчителя.

- Методичний супровід науково-дослідної, експериментальної роботи педагогічних працівників.
- Управління процесами моніторингу якості освіти в умовах реформування освітньої галузі регіону.
- Компетентнісний підхід – переорієнтація з процесу на результат.
- Удосконалення науково-методичного супроводу педагогічних працівників в умовах реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти.
- Науково-методичні проблеми оновлення змісту навчальних предметів в умовах упровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.
- Вплив ідей В.О. Сухомлинського на розвиток професійної компетентності вчителя.
- Педагогічні основи становлення суб'єктивності в освітньому просторі: проблема, пошук, рішення.
- Організація науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу в умовах упровадження нових Державних стандартів.
- Самоосвіта – складова удосконалення професійної компетентності.

Корисним, на нашу думку, буде опрацювання **рекомендаційного списку літератури**:

1. Боднар О. Формування методичного менеджменту в Україні // Методист. -2012. - № 1. – С. 3 – 16.
2. Бойченко Т. Рівні інновацій у післядипломній педагогічній освіті / Т.Бойченко // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 1. – С. 24 – 26.
3. Лисюк Н., Оніщенко І. Відчути вітер змін... організаційно-методичні засади підготовки вчителя до впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти. // Управління освітою – 2012. – № 14. – С. 23 – 26.
4. Гаврилук Р. Інноваційний розвиток національної освіти / Р.Гаврилук // Педагогічна газета. – 2011. – № 2. – С. 5.
5. Інноваційні підходи до формування та розвитку професійної компетентності педагогічних працівників у системі неперервної освіти. Тематична збірка праць. Рівне: ПП Лапсюк. – 2012. – 508 с.
6. Інформаційний збірник для директора школи та завідуючого дитячим садком –2013.
7. Калашнікова С. Компетентнісно-орієнтований підхід в освіті // Директор школи. – 2012. – № 3. – С. 4 – 10.
8. Компетентнісний підхід у сучасній післядипломній освіті // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 1. – С. 53 – 58.
9. Майстер-клас в системі методичної роботи з педагогічними кадрами / А.І.Постельняк.– Кіровоград. - Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2007.– 93 с.
10. Опорна школа: [методичний посібник] / А.І. Постельняк. – Кіровоград: Видавництво обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2010. – 76 с.

11. Творчі групи в системі методичної роботи: [методичний посібник] /Уклад.: Половенко О.В. – Кіровоград: КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2008. – 74 с.

12. Навчання досвідом, або «Технопарк – 2012». Науково-методичний супровід підготовки вчителя до роботи за оновленим державним стандартом початкової загальної освіти // Управління освітою. – 2012. – № 24. – С. 19 – 33.

13. Половенко О.В. Модель науково-методичного забезпечення якості освіти // Методист (Шк.світ).– 2012. – № 2. – С. 62 – 71.

14. Половенко О.В., Постельняк А.І. Аналітична діяльність методиста Методист. –2012. – № 18. – С. 18 – 30.

15. Аніскіна Н. Управління змінами вимагає нових стратегій // Управління освітою. –2012. – № 19. – С. 11 – 14.

16. Фестиваль педагогічних ідей «Інновації – освіті донеччини ХХІ століття» // Управління освітою. –2012. – № 24. – С. 21 – 26.

Результативність навчально-виховного процесу в школі значною мірою визначається ефективністю управлінської діяльності її керівників. Тому особливу увагу слід приділити підготовці секцій директорів і заступників директорів шкіл.

Під час роботи секції керівників закладів освіти (директорів та їх заступників з навчально-виховної роботи) пропонуємо акцентувати увагу на таких проблемах:

- Організаційно-педагогічна діяльність адміністрації закладу освіти щодо реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти та впровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

- Аналіз результатів, отриманих учнями регіону під час державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання.

- Творча реалізація педагогічних ідей В.О. Сухомлинського в умовах модернізації освіти (до 95-річчя від дня народження видатного педагога-гуманіста).

- Організація розвивального середовища як необхідна умова сучасного навчально-виховного процесу.

- Сучасні тенденції розвитку менеджменту в освіті.

- Ефективні стратегії управління сучасною школою.

- Шляхи підвищення рівнів управлінської культури та компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу.

- Управлінські та науково-методичні засади створення мережі профільних класів.

- Професійна компетентність педагога як показник його особистісного розвитку.

- Моніторинговий супровід управління сучасною школою.

- Модернізація управлінської діяльності в інноваційному просторі освітнього округу.

Напередодні нового навчального року радимо ознайомитись з такими публікаціями:

1. Планування в школі / упоряд. Ж.М. Сташко. – К.: Шк. світ, 2013.
2. Науково-методична проблема школи / упоряд. Н. Мурашко. – К.: Редакції газет з управління освітою, 2013р. - (Бібліотека «Шкільного світу»).
3. Організація діяльності керівника школи / В.В. Григораш. – Х.: Основа, 2011. – (Серія: «Адміністратору школи»).
4. Ільїна О. Навчальний рік: основні накази / О. Ільїна, О. Трехова. – К.: Редакції газет з управління освітою, 2013. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
5. Марина Скрипник. Передумови організації дослідно-експериментальної роботи у загальноосвітньому навчальному закладі. Розробляємо програму дослідно-експериментальної роботи у загальноосвітньому навчальному закладі: крок за кроком // Заступник директора школи. – 2013. – №1. – С. 4-18.
6. Труднощі й обмеження в діяльності директора школи. Частина I, II / С.М. Павлютенков. – Х.: Основа, 2013. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 1(121)).

Однією з актуальних проблем серпневих секцій є науково-методичне забезпечення впровадження профільного навчання.

Квінтесенцією сучасного реформування загальної середньої освіти є перехід старшої школи на профільне навчання. Методичні служби забезпечують науково-методичний супровід профільного навчання у багатовекторному освітньому просторі регіону на основі упровадження інноваційних форм науково-методичної роботи з педагогічними працівниками, діагностичного та системного підходів, практичної та адресної спрямованості, випереджуючого характеру науково-методичної роботи з використання сучасних наукових теорій синергетики й андрагогіки, фасилітативної підготовки педагогів на засадах акмеології, розвитку творчого потенціалу особистості, обміну досвідом щодо методичного супроводу профілізації освітнього процесу, розробки відповідних рекомендацій, що сприяє пошуку перспективних напрямів і форм організації профільного навчання у регіоні з дотриманням Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Концепції профільного навчання у старшій школі.

На секційних засіданнях рекомендуємо провести майстер-класи, круглі столи, салони управлінських ідей, педагогічні студії з актуальних проблем:

- Забезпечення можливостей для рівного доступу до якісної освіти в умовах профільної старшої школи.
- Профільне навчання як домінанта діяльності сучасного навчального закладу.
- Теоретичні засади та практика реалізації профільного навчання в діяльності освітніх округів.
- Створення єдиного освітнього середовища профільного навчання в сільському регіоні.

- Сучасні освітні технології, методики, інтерактивні форми роботи в профільній школі.
- Особливості науково-методичного супроводу інноваційної діяльності у сільських школах.
- Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій – основа підготовки педагога до профільного навчання в умовах освітнього округу.
- Використання портфоліо в допрофільній підготовці та профільному навчанні.
- Удосконалення інструментарію моніторингу якості допрофільної підготовки та профільного навчання щодо проектування освітнього середовища сучасної школи.
- Упровадження нових форм партнерства з батьками і територіальною громадою як освітнього засобу у профорієнтаційній роботі.
- Особливості профорієнтаційної роботи в умовах профільного навчання.

Рекомендуємо взяти до уваги: рекомендації вченої ради Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського «Про організаційне та науково-методичне забезпечення діяльності освітніх округів: стан і перспективи» (від 11 грудня 2012 р., протокол № 5).

Ознайомитися з досвідом роботи методичних служб Рівненської, Миколаївської, Донецької областей та відділу освіти Ставищенської райдержадміністрації Київської області щодо системного впровадження й розвитку допрофільної підготовки та профільного навчання в ЗНЗ.

При підготовці радимо опрацювати:

- Василяшко І., Коваленко М., Лозова О. Профільне навчання у старшій школі: стан і проблеми реалізації // Управління освітою (Шкільний світ). – 2012. – № 14 (290).

- Віднічук М. А. Науково-методичний супровід інноваційної діяльності освітніх округів: регіональний аспект / М. А. Віднічук, Н. А. Мельник // Науково-методичне забезпечення діяльності освітніх округів в умовах реформування освітньої галузі : тематична збірка праць / за заг. редакцією Олійника В. В. – Рівне : ПП Лапсюк, 2012. – 268 с.

- Кірішко Л.М. Оновлення змісту і форм методичної роботи в інноваційному просторі освітнього округу. – Кіровоград, 2012. – 17 с.

- Кірішко Л.М. Регіональний підхід до організації та змісту науково-методичної роботи з педагогічними кадрами в освітньому окрузі // Методичний вісник. – 2013. – № 49.

- Мельник Н. А. Управління освітнім округом: теоретичний аспект: [науково-методичний посібник] / Н. А. Мельник. – Рівне, 2012. – 180 с.

- Мельник Ю. В. Особливості соціально-педагогічного супроводу учнів, педагогів, батьків в умовах освітнього округу / Ю. В. Мельник // Науково-методичне забезпечення діяльності освітніх округів в умовах

реформування освітньої галузі : тематична збірка праць / за заг. редакцією В.В.Олійника. – Рівне : ПП Лапсюк, 2012. – 268 с.

- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.

- Обласна цільова програма «Освітній округ 2011-2015» (*затверджена рішенням дев'ятої сесії шостого скликання Кіровоградської обласної ради від 19 серпня 2011 року №167*).

- Осадчий І. Г. Освітній округ: теоретико-технологічні засади ефективного управління / І. Г. Осадчий // Народна освіта. – 2012. – Вип. 3 (18). – Режим доступу : <http://www.narodnaosvita.kiev.ua/> – Назва з екрана.

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2012 №675-р. «Про схвалення методичних рекомендацій щодо складення регіональних планів створення освітніх округів та модернізації мережі професійно-технічних, загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі шкіл-інтернатів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/pro-shvalennja-metodichnih-rekomendacii-shodo-skladennja-reg-doc112801.html>.

- Табачник Д. Навчання формує особистість / Д. Табачник // Урядовий кур'єр (спецвипуск). – 2012. – №200 (4844). – С. 2.

- Шагієва Р. Р. Шляхи модернізації системи роботи з педагогічними працівниками та обдарованими учнями в умовах освітнього округу / Р. Р. Шагієва // Науково-методичне забезпечення діяльності освітніх округів в умовах реформування освітньої галузі: тематична збірка праць / за заг. редакцією В.В.Олійника. – Рівне : ПП Лапсюк, 2012. – 268 с.

Належну увагу слід приділити реалізації проблеми **«Піднесення ефективності науково-методичного забезпечення підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми в умовах профілізації шкільної освіти»**, яка нині є провідною в діяльності колективу КОППО імені Василя Сухомлинського і районних (міських) методичних кабінетів (центрів). Зокрема, доцільно зробити особливий акцент на виконанні Указу Президента України від 28 грудня 2012 року № 756/2012 «Про проведення у 2013 році в Україні Року дитячої творчості», який передбачає обов'язкове забезпечення освітньо-культурних потреб дітей, створення умов для їх творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку, виявлення і підтримки талановитих школярів, організації змістовного дозвілля, вдосконалення виховної роботи та розбудови системи позашкільної освіти. Передбачити обов'язкове обговорення заходів щодо доручення Президента України від 27 березня 2013 року та наказу Міністерства освіти і науки України від 26 квітня 2013 року № 467 «Про започаткування у 2013 році Президентської програми для найталановитіших дітей «Інтелектуальне майбутнє України», яким передбачено створення банку інтелектуальних досягнень (винаходів, творчих проектів, наукових робіт) дітей та учнівської молоді.

Система освіти має забезпечити всі умови для всебічного розвитку потенціалу обдарованої особистості, створити можливості, щоб учень став суб'єктом самовиховання, самоосвіти, саморозвитку.

Під час проведення **пленарної** частини серпневих конференцій радимо вшанувати вчителів, які підготували переможців III та IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, конкурсів.

При проведенні **секційних занять** рекомендуємо **опрацювати актуальні питання для обговорення**:

- Предметний аналіз результатів участі школярів в олімпіадах, заходи щодо їх істотного покращення.
- Моніторинг діяльності загальноосвітніх навчальних закладів і Р(М)МК (НМЦ) щодо роботи з обдарованими учнями.
- Пропаганда кращих здобутків та інноваційних пошуків педагогічних працівників.
- Роль методичних формувань у підготовці вчителя до роботи з обдарованими дітьми.
- Моніторинг результативності участі школярів в інтелектуальних змаганнях різних рівнів, у тому числі у III та IV етапах Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів.
- Майстерність педагога: його творча ініціатива, удосконалення методів та форм роботи з обдарованими учнями.
- Розвиток творчих здібностей дітей засобами природничо-математичної (суспільно-гуманітарної тощо) освіти.
- Аналіз реалізації районної (міської) Програми «Обдаровані діти».
- Готовність педагога до роботи з обдарованими дітьми в умовах реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти та впровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.
- Забезпечення психологічної підтримки обдарованих учнів.
- Підвищення соціального статусу обдарованої молоді та її наставників.

Досвід роботи з обдарованими дітьми свідчить, що потенціал обдарованості є найціннішим результатом духовного поступу й матеріального розвитку людства. Тому його, як і будь-який ресурс, важливо вчасно виявити і розумно використати. У цьому й полягає одне із пріоритетних завдань сучасної школи.

З метою популяризації кращого досвіду роботи радимо провести **творчі майстерні, майстер-класи вчителів, які підготували переможців IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів**, – Авдотьєвої Людмили Михайлівни, Тасенко Людмили Олександрівни, Бабійчук Яни Леонідівни, Гальченко Лариси Володимирівни, Чуб Людмили Анатоліївни, Філіп Ірини Вікторівни, Прибудченко Ганни Михайлівни, Горобець Олени Валеріївни, Віватенко Ольги Павлівни, Ковальової Олени Володимирівни, Павленко Вікторії Володимирівни, Ткаченко Галини Олександрівни, Тіхоненко Світлани Олегівни, Суркової Людмили Василівни, Ульдякова Володимира

Васильовича, Михайлової Ірини Геннадіївни; досвідчених, високопрофесійних педагогів свого району (міста), які мають досягнення в роботі з обдарованими учнями.

Подаємо орієнтовний перелік літератури:

1. Аналітичні матеріали за підсумками участі школярів області у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з навчальних предметів (2012/2013 н.р.) / Укладач А.Г. Вареха. – Кіровоград: Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2013. – 96 с.
2. Вареха А.Г. Шляхи модернізації системи роботи з педагогічними працівниками та обдарованими учнями // Методист. – 2012. – № 12. – С. 55 – 61.
3. Вареха А.Г., Ткаченко В.П. Показники діяльності та розвитку методичних служб області. – Кіровоград: Видавництво обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2013. – 49 с.
4. Вареха А.Г. Шляхи модернізації системи роботи з педагогічними працівниками та обдарованими учнями // Педагогічний вісник. – Кіровоград: Видавництво обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2012. – № 4 (24). – С. 23 – 28.
5. Гарус Л.М. Інноваційний підхід та педагогічні стратегії розвитку творчого потенціалу учнів // Завучу. Усе для роботи. – 2013. – № 5 – 6. – С. 29 – 44.
6. Гуськова Т.Б. Обдарована дитина в школі // Завучу. Усе для роботи. – 2011. – № 5 – 6. – С. 2 – 40.
7. Марінушкіна О. Організація роботи з обдарованими дітьми. [Ел.ресурс] / О.Марінушкіна, Т. Шубіна. – Режим доступу: <http://slovyanopochka.at.ua>.
8. Обдаровані діти [Ел.ресурс]. – Режим доступу: <http://studentam.net.ua>.
9. Обласна цільова соціальна програма «Розвиток позашкільної освіти та підтримки обдарованої молоді на період до 2014 року» (затверджена рішенням Кіровоградської обласної ради від 27.10.2010 р. № 972).
10. Організація навчання обдарованих учнів [Ел.ресурс]. – Режим доступу: <http://kazachiner.narod.ru/engodar.html>
11. Сікаленко Р.О. Психолого-педагогічний супровід обдарованих дітей // Завучу. Усе для роботи. – 2013. – № 9 – 10. – С. 24-23 – 24-32.

Важливим фактором створення умов для забезпечення якісної освіти педагогічних працівників є їх інноваційна діяльність.

З метою підготовки педагогів до інноваційної діяльності **навчально-методичний відділ інноваційної діяльності та інтелектуальної власності** (завідувач Федірко Ж.В.) рекомендує опрацювати питання:

- Управління педагогічними інноваціями.
- Організація та здійснення інноваційної освітньої діяльності: проблеми і перспективи розвитку.
- Упровадження інноваційних педагогічних технологій в організацію навчально-виховного процесу.

- Підготовка вчителів до апробації шкільної навчальної літератури.
- Організація та проведення дослідно-експериментальної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі.
- Формування інноваційного освітнього простору регіону.
- Інтерактивні форми навчання: технології проведення.
- Упровадження інноваційних технологій навчання як засобу формування та розвитку професійної компетентності.
- Формування творчих компетентностей особистості шляхом використання інноваційних технологій.

Корисним при підготовці буде використання таких літературних джерел:

1. Аузіна М. О. Інноваційні процеси в освіті: [навч. посібник] / М. О. Аузіна, А.М. Возна. – Львів: ЛБІ НБУ, 2003 – 130 с.
2. Ващенко Л.М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : [монографія] / Л. М. Ващенко – К.: Тираж, 2005. – 380 с.
3. Даниленко Л. І. Управління інноваційною діяльністю у закладах освіти / Л. І. Даниленко // Директор школи, ліцею, гімназії. - 2005. - № 2. – С. 14-15.
4. Дерев'янка Л. Інноваційні технології педради // Л. Дерев'янка // Директор школи. – 2003. – №14. – С.4.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська – К.: Академвидав, 2004. - 352 с.
6. Жосан О. Е. Стан готовності вчителя до апробації навчальної літератури / О. Е. Жосан // Вісник післядипломної освіти: [зб.наук.праць / ред. кол.: В. В. Олійник (гол. ред.) та ін.]. – К.: Геопринт, 2007. – Вип. 7. – С. 51– 65.
7. Жосан О. Е. Шляхи і форми підготовки вчителів до апробації шкільної навчальної літератури / О. Е. Жосан // Педагогічна освіта: теорія і практика. Педагогіка. Психологія: [зб.наук.праць / ред. кол.: І.Д. Бех, В. О. Огнев'юк, О. Л. Кононко та ін.]. – К.: Університет, 2007. – № 8. – С. 43–52.
8. Кабан Л. В. Інноваційна школа як феномен у сучасній системі освіти / Л. В. Кабан // Науково-методичні аспекти професійного зростання педагогічних кадрів у системі післядипломної освіти: зб. матер. наук. конфер. (2003 р.). – Біла Церква: КОІПОПК, 2003. – С. 45-49.
9. Козлова О. Г. Методика інноваційного пошуку вчителя: [навч.-метод. посіб.] / О. Г. Козлова. – Суми: ВВП «Мрія – 1» ЛТД, 1998. - 96 с.
10. Кремень В. Г. Освіта в умовах інноваційного розвитку суспільства / В. Г. Кремень. – К.: Освіта, 2005. - С. 5-20.
11. Макагон К. В. Формування готовності педагогів до інноваційної діяльності / К.В. Макагон // Педагогіка і психологія. - 1997. – № 4. – С. 155-160.
12. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про внесення змін до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» від 30.11.2012 № 1352 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>.
13. Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний

заклад, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 114 у ред. 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>.

14. Слостєнин В. А. Педагогика: инновационная деятельность / В. А. Слостєнин, Л. С. Подымова. - М.: Магистр, 1997. - 308 с.

15. Федірко Ж. В. Навчально-дослідницька робота з учнями загальноосвітніх навчальних закладів як напрямок інноваційної діяльності вчителя географії / Ж. В. Федірко // Психолого-дидактичні засади формування освітнього середовища навчально-дослідницької діяльності дітей: матер. Всеукр. наук.-прак. конф. (Кіровоград, 24-25.04.2012 р.) / МОН, МАН України [та ін.]. – Кіровоград: КОІППО ім. В.Сухомлинського, 2012. – С. 118–122.

Обласний навчально-методичний центр сучасних технологій оцінювання якості освіти (завідувач Л.Ф.Корж) рекомендує в рамках секційних засідань обговорити такі актуальні питання:

1. Моніторинг якості освіти як фактор успішності розвитку навчального закладу.

2. Моніторинг якості навчання: результати ДПА та ЗНО-2013 (порівняльний аспект).

3. Моніторингові дослідження регіонального рівня: аналіз результатів та рекомендації.

4. Моніторинг та оцінка стану викладання базових дисциплін у ЗНЗ.

Список рекомендованої літератури:

1. Єльнікова Г.В. Основи адаптивного управління: курс лекцій. - К.: - ЦІППО АПН України, 2003. – 133 с.

2. Байназарова О.О., Ракчєєва В.В. Моніторинг та оцінювання якості освіти: [методичний посібник]. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. – 58 с.

3. Кальней В.А., Шишов С.Е. Технология мониторинга качества обучения в системе «учитель – ученик»: [метод. пособие для учителя]. – М.: пед.общество России, 1999. - 75 с. (Дидактика – 2000).

4. Лунячек В.Е. Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні загальноосвітнім навчальним закладом. – Х.: Видав. гр. «Основа», 2004. – 96 с.

5. Моніторинг стандартів освіти/ За ред. Альберта Тайджимана і Т. Невілла Послтвейта. – Львів: Літопис, 2003. – 328 с.

6. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / За заг. ред. О.І. Локшиної. – К.: К.І.С., 2004. – 128 с.

7. Лунячек В.Е. Факторно-критеріальна модель оцінки ефективності управління загальноосвітнім навчальним закладом // Вісник Харківського університету № 551: В 2 ч. – 2002. – Ч.1. С. 80-84. – Сер.: «Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих вчених м. Харкова».

Кафедра дошкільної та початкової освіти (завідувач Н.В.Тарапака) рекомендує при проведенні секцій завідувачих та вихователів ДНЗ обговорити такі питання:

- Вектор наступності державних стандартів дошкільної і початкової освіти.

- Використання ІКТ-технологій у навчально-виховному процесі ДНЗ.
- Корекційна робота з дітьми з особливими потребами в умовах сучасного дошкільного навчального закладу. Упровадження інклюзивної освіти в роботу дошкільного навчального закладу.
- Запровадження інноваційних технологій у дошкільних навчальних закладах.

Нижче подаємо орієнтовні плани семінарів, які можна провести в рамках серпневих конференцій:

«Формування творчих здібностей у старших дошкільників у процесі їх художньо-естетичної діяльності»

1. Психологічний супровід обдарованої дитини дошкільного віку.
2. Використання театру і театралізованої діяльності у практиці роботи ДНЗ.
3. Місце і роль мовленнєвої творчості в межах художньо-естетичної діяльності старших дошкільників.
4. Розвиток музичного сприймання дошкільників як засіб формування творчої особистості.

«Використання ІКТ у навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу»

1. Інформаційні технології в дошкільній освіті.
2. Роль методичних служб у забезпеченні професійного зростання педагогів дошкільних навчальних закладів.
3. Запровадження комп'ютерної грамоти з дітьми старшого дошкільного віку.
4. Педагогічні умови використання ІКТ-технологій як засобу формування компетентності дитини старшого дошкільного віку.

«Забезпечення взаємодії в освітній роботі з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку»

1. Налагодження взаємодії між дошкільним та загальноосвітнім навчальним закладом на основі угоди про співпрацю.
2. Основні напрямки методичної роботи щодо забезпечення взаємодії. Реалізація завдань Державних стандартів дошкільної та початкової освіти.
3. Практичний аспект спільної діяльності дітей старшого дошкільного віку та учнів початкових класів.
4. Дослідження рівня готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі, аналіз процесу їх адаптації у 1-му класі.

«Впровадження інклюзивної освіти у роботу дошкільного навчального закладу»

1. Інклюзивна освіта в роботі ДНЗ: особливості організації та управління.
2. Діти з особливими потребами: нормативно-правове та науково-методичне забезпечення навчально-виховного процесу.

3. Психофізіологія шестирічних першокласників і адаптація до школи.
При підготовці радимо використати таку літературу:

1. Психолог. Комп'ютер для дітей: Переваги та недоліки. – 2006. - №46 (238). – С.3 – 31.
2. Психолог . Психологічні аспекти використання комп'ютера. – 2005. - №25 (169). – С.5 – 26.
3. Лаврентьєва Г. Комп'ютерно-ігровий комплекс у дошкільному закладі //Дошкільне виховання. – 2003. - №1. – С.10 – 12.
4. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / М-во освіти і науки України, Акад.пед.наук України; наук. ред. та упоряд. О.Л.Кононко. – К.: Світич, 2008.
5. Інновації в дошкільлі. Програми, технології, проекти, ідеї, досвід: [посібник на допомогу дошкільним працівникам] / Авт.-упор.: Л.В.Калуська, М.В.Отрощенко. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 376 с.
6. Піроженко Т. Особистість дошкільника. Перспектива розвитку: [науково-методичний посібник].- Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 140 с.
7. Беленька Г.В. Вихователь дітей дошкільного віку : становлення фахівця в умовах навчання: [монографія] / Г. В. Беленька. – К.: Світоч, 2006. – 304 с.
8. Гавриш Н. Сучасне заняття в дошкільному закладі: [навчально-методичний посібник]. - Луганськ: Альма-матер, 2007.
9. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: [навчально-методичний посібник]. - К.: Академвидав, 2004.
10. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». – Тернопіль: Мандрівець, 2012. – 104 с.
11. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. — К.: Видавництво «МЦФЕР освіта», 2012. – 26 с.
12. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / О. Л. Кононко, З. П. Плохій, А. М. Гончаренко [та ін.]. – К. : Світич, 2009. – 208 с.
13. Керівництво дошкільним навчальним закладом: [інформативно-методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного навчального закладу] / Упор.: Н. Майор, Ю. Манилюк, М. Марусинець, О. Тимофєєва.- Тернопіль: Мандрівець, 2006.- 168 с.
14. Книга керівника дошкільного навчального закладу: довідково-методичне видання] / Упоряд. О. А. Копейкіна, Л. В. Гураш. – Харків: Торсінг плюс, 2006. – 512 с.

15. Діти з особливими потребами: типологія / за матеріалами Всеукраїнського фонду «Крок за кроком» // Початкова освіта. - № 42 (570). – 2012. – С.11-14.

16. Інклюзивна школа: особливості організації та управління / за заг. ред. Даниленко Л.І. – Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», 2010. – 128 с.

17. Кочерга О. Психофізіологія шестирічних першокласників і адаптація до школи / Олександр Кочерга. – К. : «Шкільний світ», 2010. – 126 с.

18. Лорман Т. Інклюзивна освіта / Тім Лорман, Джоан Деппелер, Девід Харві. – К., 2010. – 296 с.

19. Шевцов А.Г. Сучасні проблеми освіти і професійної реабілітації людей з вадами здоров'я. – К. : Соцінформ, 2004. – 126 с.

20. Державний стандарт початкової загальної освіти . – К. : Шкільний світ, 2011. – 20 с.

21. Кочерга О. Психофізіологія шестирічних першокласників і адаптація до школи / Олександр Кочерга. – К. : «Шкільний світ», 2010. – 126 с.

22. Шестирічки в школі / Упоряд. Т.Бишова, О.Кондратюк. – К. :Ред. загальнопед. газет, 2004. – 120 с.

Для вчителів початкових класів рекомендуємо провести секцію з проблеми **«Організація навчально-виховного процесу в початковій школі в світлі реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти» та обговорити такі питання:**

- Особливості організації навчально-виховного процесу першокласників за новими програмами та підручниками.
- Психолого-педагогічні умови використання інноваційних технологій в процесі викладання навчальних предметів у 2 класі.
- Навчально-методичні комплекси для вчителів, які забезпечать викладання предметів у 2 класі за новим Державним стандартом початкової загальної освіти та програмами.
- Особливості реалізації освітніх галузей «Мистецтво», «Технології» Державного стандарту початкової загальної освіти.
- Формування здоров'язберігаючої компетентності учнів у процесі вивчення інтегрованого курсу «Основи здоров'я».
- Майстер-класи «Особливості викладання предмета «Сходінки до інформатики».
- Організація діагностичної діяльності у напрямку комплексного вивчення соціально-психологічної готовності дитини дошкільного віку до навчання у школі.
- Моніторинг ефективності системного підходу до забезпечення наступності у роботі між ДНЗ і школою у напрямку профілактики дезадаптації майбутніх першокласників.

Особлива увага має бути приділена питанням вивчення іноземної мови з 1-го класу.

З цією метою радимо опрацювати такі питання:

- Специфіка навчання іноземної мови молодших школярів.

- Формування основних груп компетенцій молодших школярів на уроках іноземної мови.
- Розвиток творчих здібностей молодших школярів при вивченні іноземної мови.

На секції вчителів образотворчого мистецтва та художньої культури (В.В.Кондратова) рекомендуємо обговорити особливості викладання образотворчого мистецтва та художньої культури в світлі реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти та Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти освітньої галузі «Мистецтво», з цією метою радимо опрацювати такі питання:

- Особливості реалізації освітньої галузі «Мистецтво» Державного стандарту початкової загальної освіти. Навчально-методичні комплекси з мистецтва у 2 класі за новим Державним стандартом.
- Особливості реалізації освітньої галузі «Мистецтво» Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. Навчально-методичні комплекси з мистецтва у 5 класі за новим Державним стандартом.
- Застосування інноваційних художньо-педагогічних технологій на уроках з предметів «Образотворче мистецтво», «Мистецтво», «Художня культура».
- Розвиток творчих здібностей учнів на уроках образотворчого мистецтва в 5 класі.

Науково-методична лабораторія гуманітарно-естетичних дисциплін (завідувач О.В. Ревнивцева, методисти Г.В. Мінич, І.А. Маранська, С.В. Черненко) на засіданнях методичних об'єднань вчителів української мови та літератури у 2013/2014 н.р. рекомендують розглянути такі питання:

- Опрацювання інструктивно-методичних рекомендацій щодо вивчення української мови та літератури в основній та старшій школі у 2013/2014 навчальному році.
- Підготовка педагога до реалізації змістових ліній Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти освітньої галузі «Мови і літератури», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392.
- Навчально-методичне забезпечення вивчення української мови та літератури за новими програмами (5-9 класи).
- Аналіз проведення учнівських олімпіад з української мови та літератури та мовно-літературних конкурсів у 2012/2013 н.р.
- Технологія диференційованого навчання української мови в старших класах у процесі підготовки до ДПА та ЗНО.
- Застосування елементів сучасних педагогічних технологій навчання як умова досягнення нової якості мовно-літературної освіти.
- Підготовка до відзначення 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка.
- Використання ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності вчителя української мови та літератури.

Нижче подаємо орієнтовні плани секційних засідань:

План проведення «круглого столу» з проблеми «Підготовка педагога до реалізації змістових ліній Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти освітньої галузі «Мови і літератури».

Виступи з питань:

1. Основні професійні поняття Державного стандарту.
2. Формування особистісно орієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів.
3. Завдання освітньої галузі «Мови та література в основній та старшій школі.
4. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня.
5. Навчально-методичне забезпечення вивчення української мови та літератури за новими програмами (5-9 класи).
6. Наскрізнi змістовні лінії мовного компонента освітньої галузі «Мови і літератури» - мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна.

Питання для обговорення:

- реалізація мовленнєвої змістової лінії;
- реалізація мовної змістової лінії;
- реалізація соціокультурної змістової лінії;
- реалізація діяльнісної змістової лінії.

Виступи з питань:

Складові літературного компонента: емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна і компаративна лінії.

Питання для обговорення:

- реалізація емоційно-ціннісної змістової лінії;
- реалізація літературознавчої змістової лінії;
- реалізація культурологічної змістової лінії;
- реалізація компаративної змістової лінії.

Завершальний етап:

- підбиття підсумків ведучими;
- вироблення рекомендацій або рішень;
- визначення результатів заходу, що проводився.

Рекомендована література:

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392.
2. Програма з української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів / Уклад.: Р. В. Мовчан, К. В. Таранік-Ткачук, М. П. Бондар, О. М. Івасюк, С. А. Кочерга, Л. І. Кавун, О. І. Неживий, Н. В. Михайлова.
3. Концепція літературної освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 26.01. 2011 року №58.
4. Запровадження нового Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти. Освітня галузь «Мови та літератури»

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/31215/

5. Пометун О., Середяк Л., Сущенко І., Янушевич О. Управління школою, що змінюється. Порадник сучасного директора. – Тернопіль: Вид-во Астон. – 2005. – 192 с.

6. Синонимы: Проведение круглых столов: Методика круглого стола [Електронний ресурс]. – Режим доступу: / http://msk.treko.ru/show_dict_322.

7. Л.М. Петренко. Методика проведення круглого столу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ipto.kiev.ua/files/3>.

План
проведення засідання методичного об'єднання вчителів
української мови та літератури з проблеми
«Навчально-методичне забезпечення вивчення української мови та
літератури за новими програмами (5-9 класи)»

Теоретична частина

1. Аналіз роботи методичного об'єднання вчителів-філологів за минулий навчальний рік та завдання щодо піднесення результативності роботи у 2013/2014 навчальному році.

2. Особливості сучасної методики вивчення української мови та літератури в загальноосвітніх навчальних закладах відповідно до вимог нового Державного стандарту загальної середньої освіти.

3. Інноваційність вивчення української мови та літератури за новими програмами (5-9 класи).

4. Опрацювання інструктивно-методичних рекомендацій щодо вивчення української мови та літератури в основній та старшій школі у 2013/2014 навчальному році.

Практична частина

Виступи, презентації з досвіду роботи творчих груп кращих учителів регіону, проведення майстер-класів, авторських творчих майстерень, авторських семінарів з проблем (на вибір):

- Застосування елементів інноваційних педагогічних технологій навчання як чинник досягнення нової якості мовно-літературної освіти.

- Методика організації та проведення роботи з обдарованими учнями.

- Метод навчальних проектів як засіб реалізації компетентнісного підходу.

- Розвиток критичного та креативного мислення на уроках української мови.

- Сучасні вимоги до узагальнення, опису власного педагогічного досвіду.

- Методичні засади вивчення української літератури: компаративний аспект.

Різне

Вибори методичного активу.

Обговорення єдиних вимог до планування шкільного методичного об'єднання.

Підготовка до відзначення 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка.

Орієнтовний план проведення

семінару-практикуму для вчителів української мови та літератури з проблеми «Шкільна філологічна освіта регіону та її пріоритетні завдання»

Теоретична частина

1. Інноваційність вивчення української мови та літератури за новими програмами (5-9 класи).

2. Опрацювання інструктивно-нормативної документації стосовно викладання української мови і літератури у 2013/2014 навчальному році та методичних рекомендацій щодо оформлення в класному журналі результатів навчальних досягнень.

3. Аналіз проведення учнівських олімпіад з української мови та літератури та мовно-літературних конкурсів у 2012/2013 н.р.

4. Особливості проведення атестації та підвищення кваліфікації шляхом проведення курсів, семінарів на базі КОІППО імені Василя Сухомлинського в 2013/2014 навчальному році.

Практична частина

Виступи, проведення майстер-класів з проблем:

- Використання ресурсів мережі Інтернет у професійній діяльності вчителя української мови та літератури.

- Ознайомлення із сайтом науково-методичної лабораторії гуманітарно-естетичних дисциплін, адреса: <http://led-koippo.edukit.kr.ua/>.

- Ознайомлення з новинками психолого-педагогічної та методичної літератури.

- Використання елементів ІКТ на уроках української мови і літератури.

- Навчання як дослідження на уроках української мови та літератури.

- Вивчення літератури крізь призму мотиваційних компетентностей.

Рекомендована література

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392.

2. Програма з української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів / Уклад.: Р. В. Мовчан, К. В. Таранік-Ткачук, М. П. Бондар, О. М. Івасюк, С. А. Кочерга, Л. І. Кавун, О. І. Неживий, Н. В. Михайлова.

3. Концепція літературної освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 26. 01. 2011 року № 58.

4. Кавун Л.І. Олімпіада з української мови та літератури: нормативний, навчально-методичний і теоретичний аспекти: [навчально-методичний посібник] / Л.І. Кавун, К. В. Таранік-Ткачук, Л. В. Шитик, О.І. Месевря, С.І. Січкарь; за заг. ред. Л.В. Шитик. – Тернопіль: Мандрівець, 2013.– 304 с.

5. Орієнтовна програма навчальної практики з української мови та літератури. 5-8, 10 класи / уклад.: Л.І. Піскорська, Л.В. Гуріна, Т.М. Любич. – Тернопіль: Мандрівець, 2012.-88 с.

6. Українська література. 9 клас: книжка для вчителя. Частина 1-2 /уклад.: В.М. Нудний, Г.В. Мініч. - Тернопіль: Мандрівець, 2012.-312 с.

7. Блакитні вежі: [хрестоматія творів письменників Приінгульського краю]: у двох томах. – Кіровоград: Поліграфічно-видавничий центр «Мавік», 2011.-408 с.

8. Фахові періодичні видання «Дивослово», «Українська мова й література в сучасній школі», «Літературна Україна», «Методичні діалоги-журнал для вчителів української мови та літератури».

9. Професійний довідник учителя літератури. – Х.: Вид. група «Основа», 2012. – 381 с.

Світова література та російська мова.

Головну увагу під час секційних засідань учителів світової літератури та російської мови слід приділити опрацюванню Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти у галузі «Мова та література» та розгляду нових Державних програм (2012) зі світової літератури та російської мови.

Рекомендуємо при підготовці засідань створити тимчасові творчі групи для ефективного розгляду таких питань:

1. Пояснювальні записки до програм зі світової літератури та російської мови.

2. Зміст та особливості навчальних програм для 5 класів.

3. Огляд нових літературних творів, які включені до програми 5 класу (можливо, презентації учительських проектів, створення моделей уроків).

4. Моделювання вступних уроків за новою програмою для 5 класів зі світової літератури та російської мови як важливих складових у мотивації вивчення предметів.

5. Презентація календарного планування для 5 класу з російської мови та світової літератури.

6. Знайомство із сайтом науково-методичної лабораторії гуманітарно-естетичних дисциплін КОІППО імені Василя Сухомлинського (<http://led-koippo.edukit.kr.ua/>).

7. Звіт вчителів, які навчалися на курсах підвищення кваліфікації в терміни 18.02-01.03.2013р. та 15.04-26.04.2013р. з проблем: «Інформаційно-комунікаційні технології на уроках світової літератури та російської мови» та «Модернізація мовної та літературної освіти школярів за новими навчальними програмами».

Особливу увагу радимо звернути на опрацювання статті «Модернізація мовної та літературної освіти школярів за новими державними програмами: світова література» (автор О.В. Ревнивцева, «Методичний вісник», №49).

На серпневих засіданнях методичних об'єднань учителів музичного мистецтва та художньої культури слід акцентувати увагу на такі питання:

- Формування в учнів системи ключових, міжпредметних, естетичних і предметних, мистецьких компетентностей як інтегральної основи світогляду, здатність до художньо-творчої самореалізації та культурного самовираження – реалізація основної мети, визначеної Державним стандартом освітньої галузі «Мистецтво».

- Види музичної діяльності, пов'язаної зі сприйманням, виконанням, створенням музики та врахування державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів (знає, оцінює та інтерпретує, розуміє, уміє, застосовує, виявляє естетичне ставлення, виражає власні оцінні судження) – основа для визначення музичних компетентностей учнів.

- Використання і комбінування інноваційних художньо-педагогічних технологій навчання: 1) *інтерактивних*; 2) *ігрових*; 3) *інформаційно-комунікаційних, мас-медійних*; 4) *проектних* на уроках предметів художньо-естетичного циклу.

- Характеристика структури програм освітньої галузі «Мистецтво» та особливості організації навчально-виховного процесу на уроках музичного мистецтва у 5 класі.

Література

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п>.

2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В. Овчарук. К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.

3. Єрмаков І.Г. Феномен компетентності у просторі наукового знання/ І. Г. Єрмаков, Т.І. Єрмаков //Життєва компетентність особистості. –К.: Богдан. – 2003. –С. 89-159.

4. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: посібник для вчителів /Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, Е.В. Белкіна, О.В. Калініченко, І.В. Руденко. – Х.: Веста: Видавництво «Ранок». – 2006. – 256с.

5. Пометун О. Запровадження компетентнісного підходу — перспективний напрям розвитку сучасної освіти // http://visnyk.iatp.org.ua/visnyk/issue_artikle;22;0/32 к.

6. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в основній школі: Навч.-метод. посіб. / О. Я. Ростовський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. – 2011. – 272 с.

7. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навч. посіб. / О. П. Рудницька.– Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. – 2005. – 360 с.

Науково-методична лабораторія іноземних мов та міжнародних освітніх обмінів (завідувач І.Т. Коса, методист Ю.А. Задубняк) пропонує розглянути на секціях такі питання:

- Загальноєвропейські тенденції розвитку сучасної мовної освіти в контексті рекомендацій Ради Європи.

- Педагогічні умови формування мотивації до вивчення іноземної мови у першокласників.

- Навчання у співпраці як різновид особистісно орієнтованого підходу у викладанні іноземної мови.
- Знання двох іноземних мов – вимога часу (вивчення другої іноземної мови з 5-го класу).
- Навчання мови та культури у соціокультурному аспекті.
- Створення віртуального середовища для вивчення іноземної мови (технології Web 2.0).

Науково-методична лабораторія суспільствознавчих дисциплін (завідувач Ю.В. Кравченко, методист Н.С. Черткова) на секціях учителів історії та суспільствознавчих дисциплін рекомендує опрацювати такі питання:

- Актуальні аспекти вивчення суспільствознавчих дисциплін у контексті реалізації вимог нового Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.
- Особливості навчання учнів історії за новою навчальною програмою у 5-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів.
- Методика використання візуальних та писемних джерел на уроках історії та суспільствознавчих дисциплін.
- Компетентнісний підхід у цільовому компоненті навчання історії та суспільствознавчих дисциплін в школі.
- Механізми запровадження компетентнісного підходу в навчанні історії та суспільствознавчих дисциплін в школі.
- Технологія розвитку критичного мислення та опрацювання дискусійних питань на уроках історії та суспільствознавчих дисциплін.
- Аналіз результатів зовнішнього незалежного оцінювання випускників загальноосвітніх шкіл з історії України, всесвітньої історії, рекомендації щодо підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання. Про участь учнів у Всеукраїнському конкурсі учнівської творчості «Ідея соборності України: творчість Тараса Шевченка; народ, суспільство, держава, родина. Минуле, сучасне і майбутнє» з номінації «Історія України і державотворення»; у Міжнародному інтерактивному історичному конкурсі «Лелека», у Всеукраїнському конкурсі юних суспільствознавців «Кришталева сова».
- Оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках історії та суспільствознавчих дисциплін у контексті компетентнісного підходу.
- Ознайомлення та обговорення інформаційно-методичних листів Міністерства освіти і науки України «Про вивчення історії, правознавства, курсу «Людина і світ», етики та курсів морально-етичного спрямування».

Особливу увагу варто приділити обговоренню статей:

1. Баханов К. Добір змісту навчання історії крізь призму компетентнісного підходу // Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання. – 2013. – № 4.
2. Святокум О. Застосування колективних форм у роботі з текстовими джерелами в основній школі // Історія в сучасній школі. – 2013. – № 1.

3. Жидкова Н. Пам'ятки для формування предметних умінь учнів із правознавства // Історія в сучасній школі. – 2013. – № 4.

4. Святокум О. Робота з текстовими джерелами на уроках історії в 5 класі. Осмислення стратегії роботи за новими навчальними програмами // Історія в сучасній школі. – 2012. – № 10.

5. Кузьменко О. Знижений вік кримінальної відповідальності // Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання. – 2013. – № 1-2.

Науково-методична лабораторія природничо-математичних дисциплін (завідувач Л.М. Хлань, методисти Л.А. Ткаченко, С.М. Литвин, Т.В. Ціперко, П.В. Побережний) вважають за необхідне розглянути такі питання:

- Аналіз роботи РМО вчителів-предметників за 2012-2013 н.р. та основні завдання щодо реалізації змісту науково-методичної проблеми.

- Творче використання спадщини В.О. Сухомлинського на уроках природничо-математичного циклу та в позаурочний час.

- Обговорення Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти від 23 листопада 2011 р., нових редакцій навчальних планів і програм природничо-математичних дисциплін.

- Обговорення стану реалізації обласної цільової соціальної програми підвищення якості шкільної природничо-математичної освіти на період 2013 – 2015 років.

- Про запровадження нової програми і підручників шкільного курсу «Природознавство» 5-й клас.

- Про роботу із здібними й обдарованими дітьми. Обговорення результатів участі школярів району (міста) у предметних олімпіадах, конкурсах і турнірах в 2012-2013 н.р.

- Аналіз результатів ЗНО з предметів природничо-математичного циклу. Специфіка організації навчального процесу в умовах запровадження ЗНО.

- Про впровадження профільного навчання в загальноосвітніх закладах регіону.

- Проблеми впровадження діяльнісного підходу при викладанні предметів природничо-математичних дисциплін.

- Експрес-інформація про новинки фахової методичної літератури.

- Динамічний урок як засіб інтенсифікації навчання.

- Особливості викладання природничо-математичних дисциплін в інформаційному суспільстві.

- Формування предметних компетенцій у процесі викладання хімії в старшій школі (академічний і профільний рівень).

- Формування хімічного світогляду учнів старшої школи (рівень стандарту).

Науково-методична лабораторія основ здоров'я, безпеки життєдіяльності та охорони праці (завідувач Т.П. Железнова, методисти Л.Г. Бурлака, С.В. Ткаченко) при проведенні засідань для вчителів основ

здоров'я та педагогів-тренерів, що запроваджують превентивні проекти «Шкільна програма з профілактики вживання тютюну, алкоголю і наркотиків (ХОУП)» та «Захисти себе від ВІЛ», радить звернути особливу увагу на такі питання:

- Реалізація Концепцій, інноваційних підходів до формування життєвих компетентностей школярів у навчально-виховному процесі при викладанні предмета «Основи здоров'я» та при впровадженні превентивних проектів «Шкільна програма з профілактики вживання тютюну, алкоголю і наркотиків (ХОУП)» та «Захисти себе від ВІЛ».

- Програмно-методичне забезпечення впровадження нової програми предмета «Основи здоров'я» та факультативного курсу «Захисти себе від ВІЛ».

- Розбудова системи моніторингу, орієнтованого на результати впровадження стандартів якості превентивної освіти.

- Зміст та особливості навчально-виховної роботи з підготовки педагогічних кадрів до реалізації здоров'язберігаючих технологій.

При підготовці до серпневих конференцій слід використовувати літературу, яка розміщена на сайті КОППО імені Василя Сухомлинського в розділі НМЛ основ здоров'я, безпеки життєдіяльності та охорони праці, зокрема, це:

1. Нормативно-правова база щодо впровадження європейських стандартів превентивної освіти //Т.П. Железнова. – Кіровоград: Видавництво: КОППО імені В.Сухомлинського, 2013. – 42 с.

2. Навчання учнівської молоді за програмами розвитку життєвих навичок //Т.П. Железнова. – Кіровоград: Видавництво: КОППО імені В.Сухомлинського, 2013. – 60 с.

3. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою.1-4 класи.- К.: Видавничий дім «Освіта», 2013. – 392 с.

4. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С. Захисти себе від ВІЛ. Тренінги життєвих навичок: [методичний посібник для педагога-тренера]. – Тернопіль: «Навчальна книга - Богдан», 2012. – 208 с.

5. Посібник для проведення тренінгу «Формування толерантного ставлення до ВІЛ-позитивних дітей у системі шкільної та дошкільної освіти». Видання друге, перероблене та доповнене. – К., 2013. – 120 с.

6. Практичні рекомендації з питань реалізації політики щодо ВІЛ-інфекції в системі освіти України: інформаційно-методичний посібник /автори-упорядники: О.В. Єресько, С.С. Фіцайло, О.Г. Єщенко (та інші). – К.: Освіта, 2013. – 54 с.

Науково-методична лабораторія економіко-технологічних дисциплін (завідувач О.В. Татаренко) на секційних засіданнях учителів трудового навчання рекомендує опрацювати інформаційно-методичний лист Міністерства освіти і науки України «Про викладання трудового навчання у 2013-2014 навчальному році» та приділити увагу таким питанням:

- Викладання трудового навчання у 5 класі за новими програмами.

- Планування та організація проектно-технологічної діяльності учнів 5-11 класів, вибір варіативних модулів державної програми.
- Формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей у сучасному змісті технологічної освіти.
- ІКТ у навчально-виховному процесі з трудового навчання (технологій).
- Шляхи реалізації Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, освітня галузь «Технології».
- Навчально-матеріальна база трудового навчання в основній школі.
- Стан і перспективи технологічної освіти в загальноосвітніх навчальних закладах.

З метою популяризації педагогічного досвіду вчителів трудового навчання пропонуємо провести виставки творчих робіт учнів і вчителів трудового навчання.

На секційних засіданнях вчителів економіки рекомендуємо опрацювати інформаційно-методичний лист Міністерства освіти і науки України «Про викладання економіки у 2013-2014 навчальному році» та приділити увагу таким питанням:

- Формування економічної культури школярів на уроках економіки та в позаурочний час.
- Економічна освіта: стан та перспективи. Викладання курсу за вибором «Фінансова грамотність».
- Економічні знання у формуванні компетентної особистості: місце, проблеми, перспективи.
- Реалізація компетентнісного підходу в умовах профілізації економічної освіти.
- Шляхи вдосконалення економічної освіти школярів у 2013-2014 н.р. (в умовах профільного навчання).

Науково-методична лабораторія фізичної культури, спорту і захисту Вітчизни (завідувач М.Г. Коробов) пропонує такі питання для розгляду на секційних засіданнях учителів фізичної культури:

- Науково-методичний зміст та особливості впровадження нової навчальної програми з фізичної культури в 2 класі.
- Особливості нового Державного стандарту освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура».
- Реалізація нової навчальної програми з фізичної культури у 5-9 класах у зв'язку з впровадженням нового Державного стандарту освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура».
- Навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в основній і старшій школі у загальноосвітніх навчальних закладах у 2013/2014 навчальному році.

- Вимоги до матеріально-технічного забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи із школярами.

- Стиль спілкування вчителя і учня як вирішальна умова формування інтересу школярів до занять фізичною культурою.

На секційних засіданнях учителів захисту Вітчизни слід акцентувати увагу на такі питання:

- Активізація військово-патріотичного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів на уроках «Захисту Вітчизни».

- Методичні аспекти викладання розділу «Тактична підготовка».

- Особливості проведення навчально-польових занять в умовах впровадження нової програми предмета «Захист Вітчизни».

- Навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в основній і старшій школі у загальноосвітніх навчальних закладах у 2013/2014 навчальному році.

Підвищити результативність секційного засідання допоможуть «Методичні рекомендації вчителям фізичної культури щодо підвищення ефективності уроків та організації методичної роботи» («Методичний вісник», №49).

Науково-методична лабораторія інформатики та інформаційних технологій навчання (завідувач М.С. Чала, методисти О.В. Литвиненко, А.В. Частаков, Г.В. Скрипка) наголошує: відповідно до Державного стандарту повної загальної середньої освіти, який набирає чинності з 1 вересня 2013 року, освітня галузь «Технології» реалізується через кілька предметів, в тому числі й «Інформатика». З 5 класу розпочинається вивчення базового курсу інформатики. Мета – формування в учнів уявлення про інформаційні процеси в природі, суспільстві, техніці, основні компоненти програмного забезпечення, умінь та навички користувача інформаційними засобами. На секційних засіданнях серпневих конференцій слід звернути особливу увагу на те, що всі вчителі, які викладатимуть інформатику у базовій школі за новим державним стандартом, повинні пройти курси підвищення кваліфікації на базі КОІППО імені Василя Сухомлинського.

МОН України рекомендовано дві програми вивчення інформатики з 5-го класу: «Інформатика. Програма для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (наказ МОН від 03.04.2012 р № 403.); «Програма з інформатики для 5-9 класів для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням предметів природничо-математичного циклу» (лист ПТЗО від 05.09.2012 р. № 14.1/12-Г-265)

(<http://www.mon.gov.ua/images/files/doshkilna-crednya/serednya/navch-program/2012/nac-mensh/31.doc>).

Звертаємо увагу, що вивчення інформатики в профільних класах може бути забезпечено завдяки варіативній складовій навчального плану шляхом упровадження курсів за вибором.

З цією метою рекомендуємо звернути увагу на вивчення затверджених Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України програми таких курсів за вибором з інформатики:

- основи Інтернету;
- основи візуального програмування;
- основи веб-дизайну;
- основи комп'ютерної графіки;
- основи створення комп'ютерних презентацій;
- Microsoft Excel у профільному навчанні;
- інформаційний працівник;
- бази даних;
- комп'ютерний супровід курсу математики 5-6 клас;
- комп'ютерні технології для спільноти;
- комп'ютерні технології та майбутня професія;
- комп'ютерні технології і підприємництво.

Слід зауважити, що викладати будь-який з перерахованих курсів за вибором мають право лише вчителі, які пройшли навчання на тренінгу на базі КОІППО імені Василя Сухомлинського, та отримали відповідний сертифікат.

Нижче подаємо рекомендації щодо організаційно-методичного забезпечення використання програм з інформатики у 2013-2014 навчальному році.

Учителям, які викладатимуть інформатику в початкових класах необхідно опрацювати:

- Державний стандарт початкової загальної освіти, який впроваджений з 1 вересня 2012 року. За цим стандартом в освітній галузі «Технології» початкової школи виокремлено змістову лінію «Ознайомлення з інформаційно-комунікаційними технологіями» та в Базовому навчальному плані на зазначену освітню галузь передбачено 2 години на тиждень у 2-4 класах.

- Програму «Сходинок до інформатики» для 2-4 класів, яка спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі «Технології», визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, враховує рекомендації ЮНЕСКО «Інформатика в початковій освіті».

Звертаємо увагу, що метою курсу «Сходинок до інформатики» є формування і розвиток в учнів інформаційно-комунікаційної компетентності та ключових компетентностей для реалізації їх творчого потенціалу і соціалізації у суспільстві.

Основними завданнями курсу «Сходинок до інформатики» є формування в учнів молодшого шкільного віку:

- ☐ початкових уявлень про базові поняття інформатики, зокрема, «повідомлення», «інформація» та «дані», «інформаційні процеси», «комп'ютер» та інші пристрої, що використовуються для роботи з повідомленнями та даними;

- ☐ початкових навичок знаходити, використовувати, створювати та поширювати повідомлення та дані, застосовуючи для цього засоби

інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), зокрема, створювати графічні зображення, комп'ютерні презентації, текстові документи, шукати інформацію в мережі Інтернет, користуватися електронною поштою та ін.;

- алгоритмічного, логічного та критичного мислення;
- початкових уявлень та навичок роботи з різними програмними засобами підтримки вивчення інших предметів початкової школи, а також для розв'язування практичних завдань з цих предметів.

Цей курс розглядається як необхідний інструмент, що в сучасному суспільстві сприятиме більш успішному навчанню учнів у молодшій школі і в наступних класах, формуванню як предметних, так і ключових компетентностей, всебічному розвитку дитини молодшого шкільного віку. Інформаційно-комунікаційні технології розглядаються в курсі як об'єкт, так і засіб навчання.

У зв'язку з цим звертаємо вашу увагу на необхідність проходження курсів підвищення кваліфікації на базі КОІППО імені Василя Сухомлинського тими вчителями, які викладатимуть інформатику в початковій школі за новим Державним стандартом початкової загальної освіти.

З метою піднесення статусу обдарованої дитини та вчителя радимо провести тематичні виставки-презентації педагогічної та учнівської творчості «Обдарованість: співпраця творчого вчителя і талановитої дитини».

Також при проведенні секцій керівників загальноосвітніх навчальних закладів рекомендуємо ознайомити їх з Державною цільовою програмою «**Сто відсотків**», метою якої є: впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій, створення умов для поетапного переходу до нового рівня освіти на основі зазначених технологій. Адже пріоритетним напрямком даної Програми є удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів у сфері впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес, забезпечення стовідсоткового володіння такими знаннями усіх педагогічних працівників.

З метою оптимізації виконання заходів зазначеної вище програми слід обговорити шляхи організації системи тренінгів на базі загальноосвітніх навчальних закладів області та подальшої вчителів – учасників тренінгів. Нагадуємо, що тренерами можуть бути вчителі, які пройшли відповідне навчання на базі Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського та отримали відповідний сертифікат.

Корисним буде використання такої моделі навчання вчителів інформаційно-комунікаційних технологій:

Для проходження навчання за зазначеними програмами на сайті Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського (<http://koippro.kr.ua>) є можливість подати заявку на участь у тренінгу.

Особливу увагу слід звернути на ознайомлення з програмами навчання вчителів ефективного використання ІКТ у професійній діяльності, зокрема, з програмою **Intel® Навчання для майбутнього** (з 2011 року в Україні впроваджується 10 версія даної програми в двох формах: очній та очно-дистанційній).

Головна відмінність дистанційного курсу від очного полягає в активному використанні ІКТ безпосередньо для оволодіння матеріалами курсу і наданні можливості слухачам навчатися автономно в зручний для себе час. Нова форма курсу дозволяє легко керувати тренінгами, формувати мережеві спільноти та підтримувати контакт між учасниками курсу навіть після його закінчення.

Курс сприяє в організації формування мережевої культури педагогів через активне використання блогів, вікі-технологій, сайтів спільного зберігання закладок, технологій спільного редагування документів і таблиць.

Звертаємо вашу увагу, що на сайті КОІППО імені Василя Сухомлинського можна заповнити заявку учасника та пройти навчання як за очною, так і очно-дистанційною формами за версією 10.0 програми Intel® Навчання для майбутнього.

Також вважаємо за необхідне нагадати про проведення конкурсів педагогічної майстерності, учнівських конкурсів, які будуть проходити у 2013-2014 н.р.

А саме: на виконання програми «Партнерство в навчанні» компанія «Майкрософт Україна» за сприяння Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України проводить щорічний **конкурс «Вчитель-новатор»**, мета якого – опанування освітянами сучасних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, підтримка роботи педагогів у розробці та впровадженні мультимедійних програмних засобів навчання.

Конкурс спрямовано на підвищення якості навчання учнів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), виявлення кращого досвіду створення інноваційних освітніх програмних продуктів на основі ресурсів Microsoft, розвиток ініціативи педагогів, студентів та науковців у розробці та вдосконаленні навчально-методичних матеріалів, мотивування педагогів до використання ІКТ у навчально-виховному процесі.

Учасниками конкурсу є учителі загальноосвітніх навчальних закладів, викладачі та студенти вищих навчальних закладів, науковці.

- Міжнародний конкурс з інформатики та комп'ютерної вправності **«Бобер»**, який проводиться з метою підвищення ІКТ-компетентності дітей, ознайомлення і зацікавлення сучасними інформаційними технологіями, комп'ютерною технікою та літературою, активізації творчої діяльності вчителів, надання статистичних даних результатів конкурсу для вдосконалення

навчальних програм та підручників. Конкурс організовується щорічно у першу неділю листопада спільно з Міжнародною Спільнотою «Бобер» («International Beaver Community»). Організація «International Beaver Community» налічує на сьогодні 13 країн.

Конкурс «Бобер» передбачає участь учнів 4-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів і здійснюється за рахунок благодійних внесків. Конкурс проводиться в чотирьох вікових групах: БОБРЕНЯТКО – для учнів 4-5 класів, БОБРЕНЯ – для учнів 6-7 класів; БОБРИК – для учнів 8-9 класів; БОБЕР – для учнів 10-11 класів загальноосвітніх шкіл. Для того, щоб брати участь у Конкурсі, учневі необхідно зареєструватися у шкільного чи регіонального координатора.

Конкурс відбувається в один день в усіх регіонах України за однаковими завданнями для кожної вікової групи. Місцеві осередки проведення Конкурсу отримують завдання за кілька днів до його початку. Головна вимога до координаторів та учасників – самостійна та чесна робота над завданнями.

Всесвітній тиждень проведення конкурсу у 2013 році призначено на 10-16 листопада.

• Безпека дітей в Інтернеті

Загальноосвітня програма ВОЛІ з безпеки дітей в Інтернеті для вчителів початкової школи здійснюється за партнерства з компаніями – учасниками Конвенції з безпеки дітей в Інтернеті, з органами освіти та громадськими організаціями.

Освітня програма ВОЛІ передбачає проведення тренінгів «Онляндії» для вчителів початкової школи і міських конкурсів на найкраще ігрове заняття на призи компанії. Усі тренери, які беруть участь у програмі, проходять відповідну сертифікацію і є співробітниками наукових та освітніх закладів. Слухачі тренінгів звертають увагу на стопроцентну актуальність інформації, яка отримується під час навчання. За час підготовки до конкурсних занять напрацьовується також методична база, яка використовується в подальшій роботі. Учителі – переможці конкурсу охоче діляться своїм досвідом із «початківцями».

Програма інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів «Школи-новатори»

Метою Програми є створення власної моделі інноваційного розвитку школи, що дозволить підвищити рівень інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів України та оптимізувати процес навчання з урахуванням сучасних світових тенденцій і перспектив розвитку інформаційного суспільства, сформулювати уміння і навички, необхідні учням для життя у 21 столітті, створити необхідні передумови для підвищення ефективності та якості освіти.

Основні принципи реалізації Програми:

1. Добровільність. Кожен суб'єкт добровільно висловлює намір взяти участь у Програмі та стає її учасником після укладання відповідної угоди з організаторами.

2. Колективне використання ресурсів. Навчальні матеріали розміщено для колективного користування на сайті <http://pil.org.ua>, через який учасники Програми отримують доступ до бази даних одразу ж після реєстрації на сайті. Кожен учасник Програми визначає, які ресурси він надає для спільного використання або отримує від інших учасників.

3. Індивідуальність цілей учасників. Кожен учасник Програми може розробити та реалізувати власну програму досліджень. Організатори гарантують вільне надання усіх первинних (додатково не оброблених) експериментальних даних зацікавленим учасникам для їх подальшого наукового опрацювання.

4. Авторське право. Організатори та всі учасники зобов'язуються дотримуватись законодавства про авторські права. Усі права на об'єкти інтелектуальної власності, надані та розроблені під час проекту, належать їх авторам.

5. Відкритість. Інформація про учасників та їхню творчу діяльність публікується на освітній мережі «Партнерство в навчанні» в он-лайн-спільноті «Школи-новатори» (крім персональних приватних даних та індивідуальних результатів навчання).

6. Анонімність. Результати констатуючого, поточного та підсумкового оцінювання рівня інноваційного розвитку школи зберігаються з дотриманням умов конфіденційності та не підлягають розголошенню.

Управління Програмою здійснює координаційна рада із залученням консультантів. Склад координаційної ради може змінюватися, до неї можуть залучатися найбільш активні учасники Програми (за згодою). Координаційна рада проводить 3-4 засідання протягом року за визначеною поточною тематикою та приймає узгоджені рішення.

Інформація щодо діяльності координаційної ради висвітлюється на освітній он-лайн-мережі «Партнерство в навчанні» у спільноті «Школи-новатори».

Регіональні координатори надають консультативну підтримку учасникам Програми, готують рецензії на виконані практичні завдання учасників з інших регіонів.

Навчальні матеріали розміщено на сайті <http://pil.org.ua> у спільноті «Школи-новатори».

- Навчальна програма **Intel® «Шлях до успіху»** призначена для школярів середньої, старшої школи і молодих людей 16-25 років та дозволяє опанувати комп'ютерну грамотність, навчитися критичному мисленню і співпраці.

Програма створена компанією Intel разом з освітніми урядовими організаціями різних країн і нині впроваджується в Україні.

Програма Intel® «Шлях до успіху» складається з трьох курсів, перші два з яких розраховані на 34 години, а останній – на 51 годину занять:

- курс «Комп'ютерні технології для спільноти» (5-8 клас);
- курс «Комп'ютерні технології та майбутня професія» (8-10 клас);
- курс «Комп'ютерні технології і підприємництво» (молодь 16-25 років).

Щоб взяти участь у програмі навчальний заклад має подати заявку, після чого вчитель з цього закладу запрошується на тренінг за програмою, і після отримання сертифікату вчитель може розпочинати заняття з учнями за одним з курсів програми. Підручники та необхідні матеріали безкоштовно надаються учасникам програми.

Науково-методична лабораторія виховної роботи і формування культури здоров'я (завідувач Міцай Ю.В., методисти Гайда Л.А., Пляка С.М., Дяченко Н.І.) на секціях заступників директорів шкіл з виховної роботи, педагогів-організаторів, класних керівників, педагогів-красзнавців, керівників музеїв, працівників позашкільних навчальних закладів рекомендує звернути увагу на пріоритетні напрями виховної роботи та завдання щодо реалізації виховної стратегії регіону, навчального закладу.

Знання нормативної бази визначає успішний розвиток виховного середовища району (міста), школи та професійне становлення організаторів виховного процесу. Тому слід акцентувати увагу та опрацюванні таких нормативних актів:

1. Укази Президента України:

- від 11 квітня 2012 року № 257 «Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка»;
- від 28 грудня 2012 року № 756 «Про проведення у 2013 році в Україні Року дитячої творчості».

2. Розпорядження голови Кіровоградської обласної державної адміністрації та голови обласної ради:

- від 27 грудня 2012 року № 790-р/449-гр «Про підготовку та відзначення 75-ї річниці утворення Кіровоградської області»;
- від 22 лютого 2013 року № 89-р «Про проведення у 2013 році в Кіровоградській області Року дитячої творчості».

3. Накази Міністерства освіти і науки України:

- від 28.02.2013 р. № 289 «Про підбиття підсумків Всеукраїнського конкурсу – «Класний керівник року» у 2012 році»;
- від 31.10.2011 р. № 1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України»;

4. лист Міністерства освіти і науки України від 08.04.2013 р. № 1/9-262 «Про перелік творчих конкурсів та інтелектуальних змагань».

5. Накази департаменту освіти і науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації:

- від 22.11.2012 р. № 465 «Про підсумки обласного туру Всеукраїнського конкурсу «Класний керівник року»;
- від 21.03.2013 р. № 61 «Про затвердження плану заходів департаменту освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації щодо підготовки та відзначення 75-ї річниці утворення Кіровоградської області»;

- від 27.03.2013 р. № 87 «Про нагородження переможців обласного етапу Всеукраїнського конкурсу майстерності педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів «Джерело творчості» у номінації «Керівник гуртка – 2013»;
- від 29.03.2013 р. № 93 «Про проведення V обласного огляду-конкурсу роботи позашкільних навчальних закладів області»;
- від 30.04.2013 р. № 206 «Про підсумки I (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу веб-сайтів позашкільних навчальних закладів у 2013 році»;
- від 08.05.2013 р. № 221 «Про проведення I (обласного) етапу Всеукраїнського літературного конкурсу «Розкрилля душі».

На пленарній частині та секціях організаторів виховного процесу рекомендуємо:

- **Обговорити** актуальні напрямки виховної роботи та визначити стратегічні завдання щодо розвитку виховного середовища як основи формування ціннісних ставлень школярів.

- **Проаналізувати** стан реалізації Програми «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України».

- **Презентувати** план підготовки та відзначення 75-ї річниці утворення Кіровоградської області. **Обговорити** перспективи організації й проведення в навчальних закладах області у рамках навчального процесу і позаурочної виховної роботи низки заходів, серед яких: конкурси образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, тематичні уроки, круглі столи, краєзнавчі конференції, засідання творчих груп, педагогічні слухання, громадські форуми, спрямовані на розширення знань учнівської молоді з історії та культури рідного краю.

- **Розробити** організаційно-педагогічні заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка. **Запропонувати** педагогам долучитись до участі у реалізації регіонально-культурологічного проекту «Кіровоградщина – Кобзареві», матеріали якого розміщені на сайті науково-методичної лабораторії виховної роботи і формування культури здоров'я за адресою: http://koippo414.at.ua/index/kirovogradshhina_kobzarevi/0-103.

Організувати і провести масові заходи, присвячені популяризації постаті та творчості Тараса Шевченка в освітньому середовищі краю. **Звернути увагу** педагогів на необхідність відвідування учнями місць, пов'язаних із життям та діяльністю Кобзаря, серед яких: літературно-меморіальний музей Тараса Шевченка (Черкаська область, Звенигородський район, село Шевченкове), Шевченківський національний заповідник (Канів, Тарасова гора), кімната-музей Тараса Шевченка у Львові (Львів, вул. Коперника, 17), музей «Кобзаря» Т. Г. Шевченка (Черкаси, вул. Хрещатик, 219), музей Заповіту Тараса Григоровича Шевченка (Київська область, Переяслав-Хмельницький, вул. Шевченка, 8), а також, Кобзареві світлиці при Знам'янському міському краєзнавчому музеї.

- **Сприяти** запровадженню у навчально-виховний процес закладів освіти **навчально-методичного комплекта**, який включає навчальні програми курсу за вибором (факультативу) і гуртка та посібник «Кіровоградщина. Історія рідного краю»: [навч. посіб. для загальноосвіт. навч. закл. Кіровоград. обл.]; / за ред.: І. А. Козир. – Кіровоград: Імекс-ЛТД. – 304 с.

- **Організувати і провести** спільно з державними бібліотеками та відділами (управліннями) культури презентацію новітніх краєзнавчих видань, зустрічі з їх авторами.

- **Визначити актуальні напрямки, сформулювати стратегічні завдання** для організаторів виховного процесу щодо реалізації науково-методичної проблеми на навчальний рік у контексті розвитку виховного середовища регіону та намітити шляхи її вирішення, використовуючи інтерактивні методи («коло ідей», «мозковий штурм», «аукціон ідей», «відкритий мікрофон» тощо).

- **Обговорити та обрати для застосування** найбільш ефективну модель структури методичної роботи з класними керівниками в регіоні, допомогти визначитися кожному з працівників щодо їх активної участі у запропонованих методичних формуваннях (школі молодого чи новопризначеного класного керівника; творчій, динамічній чи проблемній групах; клубі творчо працюючого класного керівника, школах підвищення професійної майстерності організаторів виховного процесу, майстер-класі, творчій лабораторії класного керівника тощо).

- **Проаналізувати** результати проведення районного (міського), обласного етапів Всеукраїнського конкурсу «Класний керівник року» та **представити** творчі лабораторії класних керівників, переможців та лауреатів всіх етапів конкурсу.

- **Презентувати** творчі надбання організаторів виховного процесу, їх досвід щодо створення й функціонування моделі виховної системи закладу, учнівського колективу.

- **Обговорити** шляхи впровадження сучасних виховних та здоров'язбережувальних технологій в практику роботи організаторів виховного процесу.

З метою презентації педагогічного досвіду роботи педагогічних колективів, педагогів району (міста) з актуальних проблем виховання варто обговорити пропозиції щодо участі в обласних науково-практичних конференціях, що відбудуться на базі КОІППО імені Василя Сухомлинського:

- «Кіровоградська область. 75 років історії» (січень 2014 року).

- «Позашкільна освіта Кіровоградщини у розвитку виховного середовища області» (квітень 2014 року).

Як свідчить практика, в рамках серпневих конференцій організаторів виховного процесу важливо забезпечити підготовку до проведення Першого уроку. У 2013/2014 н.р. він буде присвячений 75-й річниці утворення Кіровоградської області. З цією метою радимо **ознайомитися із збірником**

матеріалів «Кіровоградщині – 75 років», підготовленим КОІППО імені Василя Сухомлинського.

Окрім того, готуючись до Першого уроку, акцентуємо увагу на доцільності опрацювання таких видань:

- Гайда Л. А. Бібліографічний покажчик видань про Кіровоградську область. До 70-річчя утворення Кіровоградської області / Л. Гайда. – Кіровоград: Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2008. – 36 с.

- Кіровоградщина. Історія рідного краю: [навч. посіб. для загальноосвіт. навч. закл. Кіровоград. обл.]; / за ред.: І. А. Козир. – Кіровоград: Імекс-ЛТД. – 304 с.

- Кіровоградщина. Історія. Традиції. Сучасність /за заг. ред. О. В. Чуднова. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2008. – 640 с.

- Кривенко В. Символіка Кіровоградщини. Альбом. / В. Кривенко, К. Шляховий. – Кіровоград: ПВД «Мавік», 2008. – 208 с.

- Кузик Б. М. Кіровоградщина: Історія та сучасність Центру України : В 2-х т. / Б. М. Кузик, В. В. Білошапка. – Дніпропетровськ : АРТ-ПРЕС, 2005. – Т. 1. – 496 с.; Т. 2. – 452 с.

- Географічний атлас: Кіровоградська область. Моя мала Батьківщина. – Київ: ТОВ «Видавництво «Мапа», 2012 – 20 с.

Музейна кімната з історії освіти Кіровоградщини звертає увагу педагогічної громадськості, що протягом 2013/2014 навчального року будуть відзначатись такі пам'ятні дати:

25 лютого 2014 року – 100 років від дня народження учасника Великої Вітчизняної війни – розвідника, Героя Радянського Союзу, педагога **Євгена Степановича Березняка**.

4 квітня 2014 року – 120 років від дня народження філософа, ученого-енциклопедиста, історика культури і науки **Дмитра Івановича Чижевського**.

22 квітня 2014 року – 100 років від дня народження педагога **Федора Федоровича Оксанича**.

7 листопада 2014 року – 100 років від дня народження педагога **Сергія Григоровича Максютіна**.

З працівниками позашкільних навчальних закладів НМЛ виховної роботи і формування культури здоров'я рекомендує **обговорити** проблеми:

- Пріоритетні напрями розвитку позашкільної освіти району (міста) у Рік дитячої творчості в Україні.

- Основні акценти підготовки до V обласного огляду-конкурсу роботи позашкільних навчальних закладів області.

- Аналіз рейтингу участі районів (міст) області в очно-заочних масових заходах.

- Роль позашкільних навчальних закладів у становленні виховного середовища району (міста) та розвитку творчості вихованців.

- Конкурс педагогічної майстерності «Джерело творчості» – важливий фактор професійного зростання працівників позашкільних навчальних закладів.
- Компетентнісний підхід у позашкільній освіті.
- Формування базових компетентностей у вихованців позашкільних навчальних закладів.
- Формування ціннісних орієнтацій дітей та молоді засобами краєзнавства.
- Наукова творчість як фактор соціалізації юних дослідників у Малій академії наук.
- Роль позашкільних навчальних закладів у зміцненні та збереженні здоров'я дітей.
- Використання потенціалу інтернет-ресурсу в діяльності керівника гуртка.

Також радимо **проаналізувати** роботу веб-сайтів позашкільних навчальних закладів за такими аспектами:

- Змістове наповнення (контент): грамотність викладеного матеріалу, наявність навчальних та методичних матеріалів, їх практичне значення для педагогів; висвітлення досягнень закладу, педагогів, вихованців; інформаційність навчальних, науково-дослідницьких та виховних заходів; наявність ілюстративних та мультимедійних матеріалів (фото, відео тощо); наявність електронної бібліотеки закладу.
- Інтерактивність: наявність форм зворотного зв'язку, он-лайн консультацій, форумів; частота оновлення матеріалу; наявність посилань на офіційні сайти державних органів управління освіти та інші тематичні сайти.
- Дотримання санітарно-гігієнічних вимог до оформлення: кольорова гама, гарнітура шрифтів, зернистість шрифту, контраст шрифту і фону, раціональне використання площі екрану.
- Ергономічність сайту: відповідність зовнішнього вигляду і змісту сайту; оригінальність дизайну; читабельність змістовної частини; зручність навігації, пошукові функції, наявність карти сайту.

Під час секційних занять бібліотечних працівників варто першочергово привернути увагу громади регіону до проблем бібліотек навчальних закладів, проаналізувати стан та перспективи розвитку мережі бібліотек освітньої системи. Зокрема, презентувати регіональні програми розвитку бібліотечної справи освітянської галузі, які передбачають:

- повноцінне кадрове забезпечення бібліотечного процесу навчальних закладів;
- матеріально-технічне забезпечення бібліотек, що включає їх комп'ютеризацію, доступ до інтернет-ресурсів та встановлення програм автоматизації бібліотечних процесів;
- забезпечення належних умов праці працівників та роботи користувачів бібліотек;

- системне поповнення бібліотечних фондів довідковою, методичною літературою, художніми творами, зокрема творами сучасних дитячих письменників, фаховими і дитячими періодичними виданнями та матеріалами на електронних носіях.

Вважаємо за доцільне відзначити кращі приклади зацікавленої й результативної співпраці адміністрацій окремих навчальних закладів та бібліотекарів щодо підвищення ефективності бібліотечного процесу, реального удосконалення діяльності бібліотек, яке спрямоване на їх реформування в інформаційні центри. Водночас також необхідно акцентувати увагу на проблемах, що гальмують їх розвиток.

Також у рамках секційних занять бібліотечних працівників варто зосередити увагу на створенні позитивного інформаційно-бібліотечного простору, спрямуванні діяльності бібліотек регіону на підвищення якості бібліотечних послуг, забезпеченні вільного доступу користувачів до інформаційних освітніх ресурсів, готовності самих працівників до використання сучасних технологій при здійсненні інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу.

Необхідно зазначити, що найбільш ефективними є проведення секційних засідань у формі семінарів-практикумів, творчих майстерень чи панорам творчих знахідок, тренінгів, ділових ігор, які дають можливість глибоко аналізувати минулорічні досягнення і визначити перспективи розвитку бібліотечної справи у регіоні, розкрити основні аспекти ефективного функціонування та розвитку бібліотек, готовність їх працівників до роботи в умовах реформування бібліотек в інформаційні центри.

Під час серпневих нарад бібліотекарів загальноосвітніх навчальних закладів доцільно **розглянути** такі питання:

- Інформаційно-бібліографічний супровід **реалізації** Державного стандарту початкової освіти у 2013/2014 навчальному році.
- Роль бібліотеки у формуванні єдиного інформаційного освітнього середовища регіону.
- Інформаційно-методичне забезпечення формування виховного та здоров'язбережувального простору.
- Створення сучасної моделі бібліотеки загальноосвітнього навчального закладу: практичний аспект.
- Модернізація бібліотечного процесу: шляхи вирішення.
- Сучасні педагогічні та інформаційні технології як засіб оновлення змісту роботи бібліотеки навчального закладу.
- Творчий тандем «бібліотекар-педагог-учень» у становленні активного і компетентного читача та створенні позитивної мотивації до читання сучасних дитячих творів.
- Формування ціннісних орієнтирів читачів засобами художніх творів українських письменників.
- Оновлення бібліотечного процесу через впровадження сучасних педагогічних та інформаційних технологій.

- Використання інформаційно-комунікаційних технологій для удосконалення внутрішньо-бібліотечних процесів та у бібліотечно-інформаційному обслуговуванні користувачів.
- Розширення інформаційного простору користувачів засобами інтернет-ресурсу.
- Роль бібліотеки у стимулюванні дослідницько-пошукової діяльності читачів, пов'язаної з книгою.
- Система роботи бібліотеки у популяризації педагогічної спадщини В.О.Сухомлинського.
- Інформаційне забезпечення відзначення ювілейних дат.
- Системний моніторинг бібліотечних процесів та ефективності використання інформаційно-комунікаційних технологій як форма підвищення результативності бібліотечної справи.

Окрім того, на секціях бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів рекомендуємо:

– **обговорити** концептуальні засади, нормативно-правове регулювання та основні напрями реформування бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів, **визначити** шляхи удосконалення бібліотечної роботи закладів освіти у 2013/2014 навчальному році;

– **заслухати** звіт керівника методичного об'єднання (МО) бібліотекарів навчальних закладів регіону за минулий рік; **обговорити та схвалити** план роботи МО на 2013/2014 навчальний рік;

– **ознайомити** з програмою розвитку бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів регіону й **визначити** основні напрями діяльності їх працівників щодо її реалізації;

– **проаналізувати** діяльність бібліотек регіону;

– **визначити актуальні напрямки, сформулювати стратегічні завдання** для бібліотек у контексті їх реформування в інформаційні центри та щодо науково-методичної проблеми на навчальний рік, а також намітити шляхи її реалізації, використовуючи інтерактивні методи («коло ідей», «мозковий штурм», «аукціон ідей», «відкритий мікрофон» тощо);

- **обговорити та обрати для застосування** найбільш мобільну структуру методичної роботи з бібліотекарями в регіоні, запропонувати кожному з працівників участь у методичних формуваннях (школі молодого чи новопризначеного бібліотекаря; творчій, динамічній чи проблемній групах; клубі творчо працюючого бібліотекаря, школах підвищення професійної майстерності чи становлення бібліотекаря-майстра, майстер-класі, творчій лабораторії бібліотекарів тощо);

– **організувати** майстер-класи бібліотекарів, досвід яких вивчався на рівні регіону, області, а також переможців Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека» 2010/2011 навчального року;

– **представити** творчі лабораторії бібліотекарів, які підвищували кваліфікацію на курсах при ІППО;

– **ознайомити** з умовами проведення Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека» у 2013/2014 навчальному році, акцентуючи увагу бібліотекарів на термінах проведення кожного з етапів, вимогах до змісту конкурсних робіт у кожній з номінацій та критеріїв оцінювання цих матеріалів, **визначитися** з формою проведення регіонального етапу конкурсу;

– **проаналізувати** результати проведення районного, обласного етапів Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека» 2010/2011 навчального року та регіональних конкурсів професійної майстерності бібліотекарів;

– **напрацювати** орієнтовну модель чи програму особистісного професійного зростання бібліотекаря;

– **обговорити** основні напрями діяльності бібліотек щодо відзначення пам'ятних та ювілейних дат, зокрема: 95-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського; 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка, 75-ї річниці утворення Кіровоградської області; 70-х роковин звільнення Кіровоградщини від німецько-фашистської окупації.

Одним із пріоритетних напрямів державної політики в освіті України є сприяння реалізації прав на особистісний розвиток, рівний доступ до якісної освіти громадян з особливостями психофізичного розвитку. Перед спеціальною та інклюзивною освітою України постає складне завдання: з одного боку, забезпечити кожній дитині з особливостями психофізичного розвитку доступність навчання, альтернативність форм навчання і закладів освіти, здобуття в подальшому бажаного освітнього рівня і водночас надати необхідний корекційно-реабілітаційний та психолого-педагогічний супровід в умовах спеціального навчального закладу та закладу, що працює в умовах інклюзії, а з іншого – запровадити ефективні інноваційні технології навчання дітей з різними нозологіями, що відповідають кращим європейським стандартам.

Саме тому під час секційних засідань **науково-методична лабораторія з інклюзивного та інтегрованого навчання** (завідувач І.В. Червонець, методист К.М. Балютіна) радить акцентувати увагу педагогічних працівників на вивчення змісту нормативно-законодавчої бази України з питань спеціальної освіти (додаток 3), інклюзивної освіти (додаток 4) державних стандартів, програм та критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами та обговорення таких актуальних питань:

оОсновні принципи, мета та завдання спеціальної та інклюзивної освіти.

оПро організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.

оТехнології, методики ранньої діагностики і своєчасної комплексної психолого-медико-педагогічної корекції відхилень у розвитку дитини.

оКорекційно-розвивальний компонент в оновленому змісті навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку (розвиток слухового сприймання, розвиток зорового сприймання, розвиток мовлення, корекція пізнавальної діяльності; формування навичок просторового орієнтування; соціально-побутове орієнтування; формування компенсаційних способів

діяльності; практичне використання знань, умінь і навичок (предметно-практична діяльність); розвиток комунікативної діяльності і творчості; фізичний розвиток) відповідно до державних стандартів і програм.

оФормування в учнів з особливими освітніми потребами особистісних якостей, що роблять їх цінними для суспільства.

оФормування у школярів особистісної мотивації до збереження і зміцнення власного здоров'я.

оФорми та методи абілітаційного навчання.

оКорекційна спрямованість трудового навчання як невід'ємної складової навчально-реабілітаційного процесу.

оПсихолого-педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів та тих, що працюють в умовах інклюзивного навчання.

оПроведення комплексної роботи з профілактики, послаблення розладів психофізичного розвитку школярів з особливими освітніми потребами, забезпечення умов для повноцінного розвитку їх як особистостей.

оОсновні аспекти розробки індивідуального навчального плану роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

оОрганізація профорієнтаційної роботи з молодшими школярами з психофізичними вадами з метою забезпечення їм соціально-трудової адаптації в суспільстві.

оСоціалізація учнів з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього навчального закладу.

оНадання консультативної допомоги батькам, які мають дітей з особливими освітніми потребами щодо життєдіяльності, навчання та виховання, корекційних прийомів і методів роботи з даною категорією дітей.

У підготовці до проведення секційних засідань радимо також використати таку літературу:

1. Астапов В.М. Психодиагностика и коррекция детей с нарушениями и отклонениями развития: [хрестоматия]. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2008. – 256 с.: ил. – (Серия «Хрестоматия»).

2. Вранчеану М. Воспитание в период раннего детства в республике Молдова / М. Вранчеану // Ранняя помощь детям: проблемы, факты. Комментарии. – М.: «Права человека», 2003. – С. 47-56.

3. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: [навчально-методичний посібник] / кол. авторів: Колупаєва А.А., Софій Н.З., Найда Ю.М. та ін.; за заг. ред. Даниленко Л.І. [– 2-ге видання, стереотипне]. – К.: ФО-П Парашин І.С., 2010. – 128 с.

4. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: [монографія]. – К.: «Самміт-Книга», 2009. – 272 с.: іл. – (Серія «Інклюзивна освіта»).

5. Логачевська С.П. Диференціація у звичайному класі: [методичний посібник для вчителя]. – К.: Заповіт, 1998. – 336 с.

6. Логопедия: [практическое пособие для логопедов, студентов и родителей] / авт.-сост. В.И. Руденко. – [изд. 6-е]. – Ростов н/Д : Феникс, 2008. – 287 с. – (Мир вашего ребёнка).

7. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями зору та слуху / Л.С. Вавіна, К.О. Глушенко, В.В. Засенко [та ін.] ; за ред. Л.С. Вавіної. – К.: Наук. Світ, 2009. – 168 с.

8. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та розумового розвитку / за ред. Вавіної Л.С. – К.: «Атопол», 2010. – 242 с.

9. Туріщева Л.В. Діти з особливостями розвитку в звичайній школі / Автор-укладач Л.В.Туріщева. – Х.: Вид. група «Основа», 2011. – 111 с. – (Серія «Психологічна служба школи»).

Обласний навчально-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (завідувач В.Ф. Чебоненко, методист І.Ю. Снітко) звертає увагу на такі пріоритетні напрями діяльності психологічної служби в 2013-2014 навчальному році:

- соціально-психологічне проектування, моніторинг та експертиза умов та результатів навчальної діяльності у зв'язку з переходом на нові Державні стандарти;
- формування професійних компетенцій педагога шляхом упровадження інноваційних технологій та методик;
- проведення «години психолога» та факультативів психологічного спрямування під час організації навчально-виховного процесу загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та форм власності;
- активна участь працівників психологічної служби у процесі залучення дітей з особливими освітніми потребами до дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів;
- активізація превентивних заходів щодо різних форм узалежнень, соціально небезпечних ігор, фізичного насилля та агресивної поведінки в соціальних мережах;
- розробка та запровадження психологічних програм і проєктів, спрямованих на профілактику асоціальних явищ (алкоголізму, наркоманії, соціального сирітства, насилля тощо), труднощів в адаптації.

Найважливіше завдання діяльності працівників психологічної служби у початковій школі – збереження психологічного здоров'я дітей.

На серпневих конференціях рекомендуємо опрацювати такі актуальні питання:

- Психологічний супровід готовності дітей до навчання у школі.
- Психолого-педагогічне забезпечення адаптування учнів 1, 5 класів до навчання у школі.
- Соціально-психологічне забезпечення профільного навчання.
- Профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі та формування навичок здорового способу життя у дітей та підлітків.

- Соціально-психологічний супровід підлітків «групи ризику» та родин, що потребують соціальної підтримки.
- Психологічний супровід розвитку дитини в умовах інклюзивного навчання.
- Психолого-педагогічна підтримка обдарованої особистості.
- Психолого-педагогічна профілактика суїцидальних тенденцій проблемної особистості.
- Активізація профілактичної роботи щодо запобігання бездоглядності, безпритульності та правопорушень у дитячому середовищі.
- Соціально-психологічний супровід дітей, які постраждали від насилля та найгірших форм дитячої праці.
- Соціально-психологічний супровід дітей, які потрапили в ситуацію торгівлі людьми.

Нижче подаємо орієнтовний план проведення **круглого столу «Інноваційна діяльність психологічної служби регіону з упровадження компетентнісного підходу в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів»:**

1. Психологічний супровід інноваційної діяльності загальноосвітнього навчального закладу.
2. Організаційно-методичні умови формування професійних компетенцій конкурентоспроможного вчителя в умовах інноваційного освітнього простору.
3. Упровадження досягнень гуманістичної педагогіки та психології у практику роботи сучасних навчальних закладів.

Також наголошуємо, що методичним кабінетам (центрам) слід завчасно подбати про підготовку і **видання до серпневих конференцій друкованої продукції.**

Це можуть бути, зокрема, такі матеріали:

- програма та рекомендації серпневої конференції;
- анотовані каталоги педагогічного досвіду;
- інформаційно-аналітичні матеріали, які висвітлюють діяльність освітньої галузі регіону;
- методичні матеріали, підготовлені працівниками РМК (НМЦ), методичним активом, творчими групами тощо.

У даних методичних рекомендаціях ми прагнули подати основні орієнтири щодо визначення змісту, конкретизації форм роботи з педагогічними кадрами в рамках серпневих конференцій 2013 року.

Відділи (управління) освіти, районні (міські) методичні кабінети (центри) на основі цих рекомендацій мають обрати оптимальний варіант, реалізувавши право на самостійність вибору і власну творчість.

Рекомендуємо творчо використати матеріали наших попередніх рекомендацій, у яких широко представлено досвід районних (міських) методичних кабінетів (центрів) з питань підготовки і проведення серпневих конференцій.

Переконані, що кожний методичний кабінет (центр) творчо використає подані методичні матеріали для забезпечення успішного старту нового 2013-2014 навчального року.

Розпочате в рамках серпневих конференцій обговорення актуальних проблем модернізації освіти слід продовжити в педагогічних колективах: на стартових засіданнях педагогічних рад, шкільних методичних об'єднаннях тощо.

Додаток 1

Наказ

Про організацію підготовки і проведення
серпневих методичних заходів із
педагогічними працівниками

Відповідно до планів роботи відділу (управління) освіти райдержадміністрацій, міських рад, методичного кабінету (центру) та з метою визначення змісту, форм проведення пленарного і секційних засідань для якісної підготовки до початку навчального року

НАКАЗУЮ:

1. Провести методичні заходи з педагогічними працівниками району (міста) в період з 21 по 30 серпня цього року.

2. Створити робочу групу з питань розробки програми, підготовки та проведення методичних заходів до початку навчального року в такому складі:

- Керівник робочої групи:

_____начальник відділу (управління) освіти

- Заступник керівника робочої групи:

_____завідувач РМ(М)К, центру

- Члени робочої групи:

_____ (посада)

3. Заступнику керівника робочої групи скласти план та тематику її засідань, в яких передбачити розгляд питань про:

Перелік розглядуваних питань про:	Термін розгляду	Термін виконання	Відповідальні
- систематизацію пропозицій щодо форм і змісту серпневих методичних заходів, які були отримані в результаті діагностики освітян району		05.06	
- визначення форм методичних заходів, терміни їх проведення та категорії педагогічних працівників, які будуть залучатися до них		до 10.06	
- складання переліку матеріалів, які видаватимуться учасникам пленарної частини конференції		до 10.06	
- розроблення кошторису витрат на проведення методичних заходів		до 15.06	
- підготовку інформаційно-аналітичних матеріалів для доповіді начальника відділу освіти		до 31.07	
- написання сценарію проведення пленарної частини конференції та її святкової частини		до 01.08	
- підготовку проекту рекомендацій серпневої конференції		до 15.08	
- друкування та множення матеріалів для учасників методичних заходів		до 01.08	

- забезпечення технічного супроводу методичних заходів (підготовка і налаштування аудіо-відеозасобів, мультимедійної техніки)		до початку і під час проведення	
- забезпечення реалізації програми методичних заходів, пленарної та святкової частин конференції		до початку і під час проведення	
- підготовку тематичних виставок у рамках серпневих методичних заходів		до початку і під час проведення	

4. Працівникам методичного кабінету (центру) подати плани секційних засідань, за проведення яких вони відповідають, заступнику керівника робочої групи до 10.08.

5. Директорам загальноосвітніх навчальних закладів забезпечити:

- участь педагогічних працівників у серпневих методичних заходах, учительському святі;

- підготовку матеріалів до тематичних, персональних виставок педагогічних працівників та надати їх у методичний кабінет до 15.06;

- забезпечити підготовку і проведення творчого звіту педагогічного колективу (вказати назву закладу).

6. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Начальник відділу
(управління) освіти

Підпис

З наказом ознайомлені:

Додаток 2

Сценарій проведення серпневої конференції «Учительське свято»

Звучить мелодія дитячої пісні. Виходять діти.

Доброго дня!

Сьогодні ми хочемо розповісти про наших добрих друзів.

Вони такі ж, як і ми, тільки за плечима у них – трішки більше забутої радості.

Вони високі і можуть дістати книгу з верхньої полиці.

Вони сильні і можуть підняти нас на руки.

Коли вони кажуть: «Я вас люблю» - здається, що ми справді існуємо.

Вони мовчать, коли ми говоримо дурниці, хоча, коли ми говоримо щось розумне, вони теж мовчать.

Вони пам'ятають про нас зовсім не те, що ми пам'ятаємо про себе.

У глибині душі вони теж уміють прогулювати заняття і уроки.

І вони теж роблять вигляд, ніби їм подобається свято «Першого дзвоника».

Коли ми йдемо, вони залишаються.

Проте вони краще нас знають: рано чи пізно ми обов'язково до них повернемося.

Ось такі вони – наші вихователі і вчителі!

Виступ вихованців дитячого садка. (Після дітей на сцену виходять ведучі).

Доброго дня, шановні колеги!

Вітаємо всіх працівників освіти з початком нового навчального року!

Щойно перед вами виступили вихованці міського дошкільного навчального закладу № 5. Про успіхи колективу ДНЗ розмова попереду, а поки що – дарунок юним артистам.

(Дітям вручається подарунок. Ведучі продовжують).

Щороку, коли добігає кінця барвистий серпень, вчителі Новоукраїнщини збираються ось у цій залі, щоб іще раз перегорнути сторінки року минулого...

Постривай! Твоя репліка схожа на сторінку старого альбому, запорошену архівною пилюкою. Мені здається, що тут не вечір спогадів, а зустріч друзів, котрі давно не бачились і хочуть поспілкуватися.

Мабуть, ти права. Добре, почну інакше: ми вітаємо всіх на святі розумного, доброго, вічного! Хоча б на цей короткий час забудьте про повсякденні турботи і відпочиньте разом з нами.

Звучать фанфари.

Учитель – професія унікальна. Учитель не робить кар'єри. Він приходить до школи вчителем і йде з неї у тому ж званні, додаючи хіба що слово «пенсіонер».

Учитель – актор, якому не аплодують слухачі і глядачі.

Учитель – скульптор, праці якого ніхто не бачить.

Учитель – лікар, проте пацієнти рідко дякують йому за лікування і далеко не завжди хочуть лікуватися.

Ткач уже через годину бачить плоди своїх турбот. Орач, сівач, хлібороб через кілька місяців милуються колосками і жменею зерна, вирощеного в полі.

Учителеві треба працювати роками, щоб побачити своє творіння.

Буденність навідає на нього – плани, журнали, оцінки, батьки, директор, перевірки, побутові проблеми...

І лише справжній учитель може залишити все це на порозі і зайти в клас, усвідомлюючи велич власної праці.

1. Із безлічі професій на Землі,
Які вже є, яких ще будуть вчити, –
Є головна, як віщий, суций хліб,
І назва цій професії – Учитель.

Найкращі слова, найліпші побажання сьогодні вам, справжні майстри педагогічної справи.

Слово для привітання надається *представникам владних структур...*

Для привітань та вручення відомчих відзнак кращим освітянам запрошуємо начальника відділу освіти Новоукраїнської районної державної адміністрації Тетяну Борисівну Тарасенко та голову райкому профспілки Тетяну Іванівну Стратонову.

(Вітають і нагороджують відомчими нагородами кращих учителів району).

Дякуємо. Заждіть, не поспішайте піти, тому що вас чекає ще одна важлива місія.

Якщо запитати наших педагогів, що привело їх колись на освітянську стежину, можна почути багато цікавого.

Проте мені здається, що вчительська доля сама обирає гідних, готових до будь-яких труднощів.

Нелегко працювати в сучасній школі, нелегко слідкувати за ритмом чи аритмією освітянських реформ.

Утім, сміливців не бракувало в усі часи. І щороку ми вітаємо на цій сцені вчорашніх студентів, яких обрала для високого служіння вчительська доля.

Запрошуємо наймолодших наших колег!

(Запрошуються молоді учителі, їх зустрічають і вітають на сцені начальник відділу та голова райкому профспілки Тарасенко і Стратонова.)

Але і це ще не все. До вас звертається людина, яка рік тому стояла на вашому місці, а нині вже може похвалитися своїми творчими здобутками. Зустрічайте переможця конкурсу молодих вчителів «Шанс – 2012», учителя ...

Ще древні вчили: немає нічого нового під сонцем. Та чи справді кожен навчальний рік схожий на попередній?

У калейдоскопі подій ми спробували відшукати нові перлинки. Що з того вийшло – судити вам.

До вашої уваги – «Сторінки минулого навчального року».
(Медіапрезентація « Сторінками минулого навчального року»).

Ось так пролетів ще один рік. Проте не варто поспішати давати йому оцінку.

Років через двадцять, чесне слово, ви зможете сміливо сказати: «А як добре було у 2013-му!.. Принаймні, я була на двадцять років молодшою».

Про те, що рік був таки плідним, свідчать результати щорічних творчих конкурсів.

Але тут ми передаємо мікрофон творчому колективу Рівнянської ЗШ № 2.
(Блок – вітання переможців, лауреатів творчих педагогічних конкурсів).

Для великої планети Земля 2012 рік був роком фантастичних рекордів і здобутків.

Десь за межами нашого району гриміли олімпіади, чемпіонати, конкурси. Мільйони фанатів ловили кожен рух чергового кумира, ладні нести його на руках.

І поки представники служби Гіннеса протирали штани на трибунах олімпійського Лондона чи футбольного Києва, ми на власний страх і ризик обирали лауреатів традиційної освітянської книги рекордів.

Провести церемонію нагородження нам допоможе

Книга рекордів.

Всі вже звикли, що на святі традиційно відзначаються кращі школи. Проте сьогодні ми із задоволенням зламаємо стереотип! У минулому навчальному році, несподівано для багатьох, один із освітянських колективів міста пройшов атестаційну перевірку на «відмінно» і за її підсумками атестований з відзнакою. Такого не пам'ятають навіть самі «екзаменатори»! Отож, представляємо переможців у номінації «Злет року» - колектив Новоукраїнського дошкільного навчального закладу №5 «Берізка» та його завідувачу Донець Неонілу Євстафіївну.

Поганий той солдат, який не мріє стати генералом. А молодий педагог, що не ставить мету стати майстром, - взагалі не педагог. Шанс – штука полохлива: раз прогавив – і шукай вітер у полі, спіймав за хвоста – вважай, здолав першу сходинку. У номінації «Шанс року» відзначаємо переможця районного конкурсу молодих учителів «Шанс – 2012»

Існує думка, що вчитель тільки учням серце віддає, а рідні діти обділені ходять. Та й небагато тих дітей в учительських родин. Що поробиш, якщо ніч – найкращий час для спокійної самопідготовки. Утім, нема правил без винятків, і це дійсно тішить. Вітайте чудову людину і вчителя, переможця у номінації «Мама року» (а можливо, і мама десятиліття), маму п'яти дітей, нагороджену нещодавно медаллю «Мати – героїня»

Щороку наші колеги обживають ближнє і далеке зарубіжжя. І поки хтось прагне засмагнути на Канарах чи поповнити гардероб в паризьких крамничках, ми мандруємо виключно в інтересах освіти. Традиційних Штатів чи Англії вже не вистачає, ми виходимо на нові обрії. Словом, приймай нас, матінка – Європа! Зустрічайте переможця у номінації «Нашого цвіту – по всьому світу», вчителя ... *Усач* ... яка цього року пройшла стажування у Данії, на батьківщині Андерсена.

Є мандрівники, яким недостатньо існуючих світів, вони вже на віртуальну реальність замахуються! Недаремно, мабуть, Господь декому крила дарує: нехай сам літає і нас, безкрилих, за собою веде. У нас теж є такий рекордсмен. Вітайте найкращу у номінації «Сталкер інформаційного простору», переможця обласного конкурсу «ІТ-контент сучасного уроку»

Утім, добре, коли є люди, що допомагають не лише літати, а й творити такий простір. Важко сподобатися недовірливому «містеру Гранту», але саме на кошти від отриманих грантів у міських закладах освіти створено два ресурсні центри – річ для освітян вкрай необхідна. У номінації «Діти капітана Гранта» відзначено ... *та колектив ЦДЮТ.*

Українці – народ майстровитий. Садибу доброго господаря видно здалеку. Все у ній – від фундаменту до даху – зберігає тепло талановитої руки господаря. Хочете пересвідчитись? Завітайте до Малопомічнянської загальноосвітньої школи. Отож, у номінації «Золоті руки» відзначаємо *Миколу Миколайовича Руденка, завгоспа названої школи* і – по сумісництву – чудового оформлювача.

Ще раз дякуємо всім, чия наполеглива праця і талант творять справжні дива.

Повірте, новоукраїнські освітяни настільки яскраві і неординарні, що вибрати було дійсно важко. Якщо ж комусь наш вибір видасться суб'єктивним – книга пропозицій знаходиться у методкабінеті.

Готуючись до наступного свята, ми обов'язково до вас прислухаємося.

Продовжуємо. Ми вітали сьогодні переможців і славили рекордсменів. Прийшов час просто відпочити.

Не біда, що не приїхали «Зоряни», серед нас теж є чимало нерозкритих талантів. Давайте запалювати власні зірки!

Запрошуємо на сцену творчий колектив міської загальноосвітньої школи № 6.

(Виступ ЗШ № 6, школи, яка атестувалася у 2011-2012 навчальному році).

Дякуємо новим зіркам за чудовий виступ. Прийміть на знак вдячності ці аплодисменти і невеличкий подарунок.

Закінчується серпень, і через кілька днів ми знову зануримося у таку звичну роботу. Перший дзвоник покличе у новий рік, до нових здобутків і перемог.

Багато почесних звань і відзнак у освітян: «Народний учитель», «Заслужений учитель», «Відмінник народної освіти». І все-таки, найвище звання – «Улюблений вчитель». Тож бажаємо, щоб ви всі були удостоєні цього звання.

Нехай вам привітно усміхаються діти, а ви назавжди залишитесь у дитячих серцях мудрими вчителями, добрими порадиниками, до яких хочеться горнутися.

Нам залишається висловити щиру подяку всім, хто допомагав у підготовці нашого свята. Дякуємо за чудові матеріали, які ви представили на педагогічну виставку.

На все добре вам, шановні колеги!

До нових зустрічей на освітянських стежинах.

Додаток 3

Нормативно-законодавча база України з питань спеціальної освіти

Закони України: «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги», «Про реабілітацію інвалідів в Україні».

Укази Президента України: від 17. 04. 2002р. № 347/2002 «Про Національну доктрину розвитку освіти», від 11. 07. 2005 р. № 1086/2005 «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей», від 20. 03. 2008 р. № 244 «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні».

Постанови Кабінету Міністрів України: від 23.04.2003 р. № 585 «Про встановлення строку навчання у загальноосвітніх навчальних закладах для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку», від 05. 07. 2004 р. № 848 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку», від 25. 08. 2004 р. № 619-р «Про затвердження Концепції соціальної адаптації осіб з розумовою відсталістю», від 08. 12. 2006 р. № 1686 «Про затвердження Державної типової програми реабілітації інвалідів», від 23. 05. 2007 р. № 757 «Про затвердження Положення про індивідуальну програму реабілітації інваліда», від 21. 05. 2008 р. № 731-р «Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми «Здорова нація» на 2009-2013 роки», від 12. 10. 2000 р. № 1545 «Концепція ранньої соціальної реабілітації дітей-інвалідів».

Накази Міністерства освіти і науки України: від 03.11. 2004 р. «Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку (початкова школа), від 02. 12. 2005 р. № 691 «Про створення умов щодо забезпечення права на освіту осіб з інвалідністю», від 27. 11. 2007 р. № 1041 «Про забезпечення прав дітей-інвалідів та дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку», від 05. 02. 2008 р. № 1105 «Про затвердження Типових штатних нормативів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку», від 15. 08. 2008 р. № 852 «Положення про спеціальну загальноосвітню школу (школу-інтернат) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку», від 26. 08. 2008 р. № 778 «Про затвердження Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів (II ступінь) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку».

Рішення колегії Міністерства освіти і науки України: від 23. 06. 99 р. № 7/5-7 та Президії Академії педагогічних наук України від 16. 06. 99 р. № 1-7/6-6 «Про Концепцію державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами».

Додаток 4

Нормативно-законодавча база України з питань інклюзивної освіти

Укази Президента України: від 17. 04. 2002 р. № 347/2002 «Про Національну доктрину розвитку освіти», від 01. 06. 2005 р. № 900/2005 «Про

першочергові заходи щодо створення сприятливих умов життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями», від 11. 07. 2005 р. № 1086/2005 «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей», від 20. 03. 2008 р. № 244 «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні».

Постанови Кабінету Міністрів України: від 12. 10. 2000 р. № 1545 «Про затвердження концепції ранньої соціальної реабілітації дітей-інвалідів», від 23. 04. 2003 р. № 585 «Про встановлення строку навчання у загальноосвітніх навчальних закладах для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку», від 15. 08. 2011 р. «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах»; від 21 травня 2008 року № 731-р «Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми «Здорова нація» на 2009-2013 роки».

Накази Міністерства освіти і науки України: від 02. 12. 2005 р. № 691 «Про створення умов щодо забезпечення права на освіту осіб з інвалідністю», від 27. 11. 2007 р. № 1041 «Про забезпечення прав дітей-інвалідів та дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку», від 15. 01. 2008 р. № 11 «Про додаткові заходи щодо створення сприятливих умов для життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями», від 13. 03. 2008 р. № 170 «Про координування діяльності структурних підрозділів щодо створення сприятливих умов життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями», від 21. 12. 2009 р. № 1153 «Про заходи Міністерства освіти і науки України на виконання завдань, визначених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03. 12. 2009 р. № 1482-р «Про затвердження плану заходів щодо запровадження інклюзивного та інтегрованого навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на період до 2012 року», від 11. 09. 2009 р. № 855 «Про затвердження Плану дій щодо запровадження інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на 2009-2012 роки», від 27. 03. 2006 р. № 240/165 «Порядок комплектування дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу», від 18. 05. 12 р. № 1/9-384 «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».

Рішення колегії Міністерства освіти і науки України: від 23. 06. 99 р. № 7/5-7 та Президії Академії педагогічних наук України від 16. 06. 99 р. № 1-7/6-6 «Про Концепцію державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами».

ДЛЯ НОТАТОК

Серпневі конференції – 2013

Методичні рекомендації щодо змісту і форм проведення

Підписано до друку 05.06.2013 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура «Таймс».
Друк – різнограф. Тираж 100 прим.
Зам. № 170